חסידות · ברסלב · ספרי הרב מטשערין

ספר רמזי המעשיות על הסיפורי מעשיות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ספר רמזי המעשיות על הסיפורי מעשיות

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ספר-רמזי-המעשיות-על-הסיפורי-מעשיות/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

מעשה א-מאבידת בת מלך 4
מעשה ב-ממלך וקיסר 6
מעשה ג-מחגר 7
מעשה ד-מעשה נסים 9
מעשה ה-מבן המלך שהיה מאבנים טובות 10
מעשה ו-מהמלך שהיה גבור ואיש אמת ועניו 10
מעשה ז-ממלך שכבש כמה מלחות וכו' 14
מעשה ח-מרב ובן יחיד 16
מעשה ט-מחכם ותם 19
מעשה י-מבערגיר ועני 24
מעשה יא-מהבנים שנחלפו 27
מעשה יב-מהבעל תפלה 30
מעשה יג-מהז' בעטלירס 36

רמזי המעשיות

מעשה א-מאבידת בת מלך

מבואר בזוה"ק בכמה מקומות מענין הששה בנים ובת אחת שיש להמלך והמובן שמרמז לבחי' הוא"ו קצוות ובחי' מלכות ואותה הבת חביבה היא אצלו ביותר והיה משעשע עמה מאד כידוע פעם אחת וכו' ואמר שהלא טוב יקח אותה וכו' זה סוד לכי ומעטי את עצמך שתרד ותהיה ראש לשועלים וכו' עד שישתלשל מזה כמו שכתוב עת אשר שלט האדם באדם לרע לו בכדי לברר ממנו בירורים וכו' ולעת עתה בשעת התגברות ההסתרה היא מתעלמת ומסתתרת בבחי' זאת ירושלים שמתיה וכו' ויש כביכול לאביה צער גדול מזה בחי' הביאו עלי כפרה וכו' ומתעוררים נשמות ישראל ובפרט נשמות הצדיקים שהם בחי' שני למלכות (כי המה היוצרים יושבי נטעים עם המלך במלאכתו וצדיקים מתדמים ליוצרם) ומבקשים שיתנו להם משרת וסוס ומעות (שהם בחי' נפש וגוף וממון בהרחבה) והם ילכו לבקשה והבקשה בעצמו היא ג"כ דבר גדול כי לע"ע מגלים שיש לה עדיין איזה בחי' הויה ומציאות בעולם רק שצריכין לבקש אחריה כי לפי התגברות הסט"א רוצים להעלימה כ"כ ח"ו עד שיהיה נדמה כאלו אין לה עוד שום מציאות ח"ו כי הסט"א מתגברת לומר אני ואפסי עוד ח"ו רק הצדיקים עוסקים בזה לגלות קדושתה אף אם היא במקום שהיא בבחי' ואף גם זאת בהיותם וכו' עד שזוכים למצאה ולהחזירה אל מקום אשר היה שם אהלה בתחלה והנה אפס קצה מענין המעשה זאת מבואר קצת בההקדמה השניה ע"ש: והנה בפעם הראשון שאכל התפוח וישן זמן מרובה אעפ"כ אח"כ כשנתעורר הלך לשם ומצאה במקומה הראשון רק שלא היה יכול להוציאה משם והיתה מצטערת לפניו מאד וכו' אבל בפעם השני כששתה מהיין וישן עד שבעים שנה שזה בחי' שנפל מכל הע' פנים לתורה כמובן במאמר פתח ר"ש אז כביכול גם לענין הבת מלך בעצמה התגברה ההעלמה כ"כ עד שגם היא נסעה ממקומה הראשון למקום אחר רחוק ונעלם מאד עד שמשם קשה ביותר לבקש אחריה ולמצאה אך אעפ"כ ואתה מרום לעולם ה' כי כשהאדם חזק בדעתו לבלי להניח את מקומו ולבלי לייאש עצמו לעולם מן הבקשה והחיפוש אחר הקדושה אז יוכל לזכות שהירידה תהיה תכלית העליה שזה בחי' מה שאלו שנפלו מכל הע' פנים לתורה עד שא"א לעורר אותם עוד בשום פנים לתורה שהם בבחי' השבעים שנה אעפ"כ כשגם אלו מתעוררים קצת אז הצדיק האמת עוסק לעורר אותם ולהחיותם ע"י סיפורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם כביכול למעלה מבחי' השבעים פנים לתורה כי הם בבחי' ורב חסד בחי' עתיק ועיין

בפרפראות לחכמה על מאמר פר"ש מבואר קצת ברמז ואולי שזה בחי' מה שהודיעה לו שכעת הוא צריך לבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות שם תמצאנו היינו כנ"ל והנה גם בפעם הא' קודם שבא השני למלך אל מקומה הראשון מבואר שם שהניח והשאיר הסוס והלך להמבצר ועכשיו מבואר שהשאיר גם את המשרת והלך לבדו לבקשה וכ"ז רמזים לעבודת ה' לכל חד כפום מה דמשער בלביה: מעשה ב- מעשה ג והנה הג' בחי' אדם המבואר שם אחד ממונה על החיות ואחד על העופות ואחד על הרוחות וכו' ידוע ומבואר בזוה"ק ובתיקונים כי אית אדם ואית אדם אדם דאצילות ודבריאה וכו' וכן בבחי' הספירות בעצמם כביכול יש כמה בחי' אדם, וכן יש כמה בחי' אילנות כמבואר בזוה"ק אילנא עילאה בינה אילנא תתאה מלכות כמבואר במקובלים הרבה מענינים אלו וכן החיות והעופות והרוחות מרמזים למה שמרמזים כידוע וע"כ גם האדם הממונה על החיות הי' אדם גדול מאד ונשא אילן גדול מאד ואעפ"כ דחה את השני למלך וכו' אך אח"כ שלח אותו אצל אחיו הממונה על העופות ואמר לו שאחיו שלחו אצלו וגם הוא דחה אותו ואעפ"כ שלחו אצל אחיו הממונה על הרוחות וגם הוא דחה אותו וכל זה כי גברה ההעלמה כ"כ עד שמכל הבחי' הגבוהות הנ"ל לא היה יכול לקבל ישועתו בשלימות רק בתחלה נדמה לו כאלו כל אלו הנ"ל מרחיקים ומדחים אותו מענינו ח"ו שזה בעצמו הוא בחי' הנפילה מכל הע' פנים לתורה עד שא"א להחיות אותו בשום פנים מהם כי השבעים פנים לתורה כלולים מכל הג' בחינות הנ"ל שהם בחי' חיות ועופות ורוחות שמרמזין בשרשם העליון למה שמרמזים וכן הם כלולים מג' בחינות אדם הממונים עליהם ומבחי' האילנות הגדולים שנשאו, (ועיין בליקוטי מוהר"ן ח"א סי' ט"ו על מה שאמר רבב"ח סליק יתיב באילנא שזה בחי' מ"ש בזוהר משפטים דף צ"ט ע"ב כל נשמתין מאילנא רברבא נפקין וגם הוא בחי' סתרי תורה וכו' ע"ש וידוע שגם הע' פנים לתורה כלולים בהם) אך לפי שלא הניח השני למלך את מקומו והיה חזק בדעתו מאד ובכה הרבה שישיג את בקשתו בשלימות, זכה אחר כך שנגמר ישועתו ונתמלא רצונו בשלימות דייקא ע"י כל אלו הנ"ל שנדמו לו בתחלה למדיחים ומרחיקים כי זה שלחו לזה וזה לזה עד שבא למקום הבת מלכה וזכה להוציאה ולהביאה לבית אביה בשלימות, ומחמת שכל אלו הדברים עולים לרום גבהי שמים וכו' ואין לנו שום השגה בהם ע"כ אין להאריך:

[(לקוטי עצות מהדורא בתרא רצון ג') עיקר עבודת ישראל הוא לאקמא שכינתא מעפרא ולהוציא השכינה כביכול מגלותה כידוע אך א"א להוציא אותה כ"א ע"י שיבחר לו האדם מקום מיוחד שיהיה יושב שם בכל יום ובכל זמן שיהיה לו פנאי יהיה רק

מתגעגע ומבקש ומצפה להוציא אותה ובוודאי מה טוב היה שהיה רגיל בתעניות, אך מחמת שתענית הוא דבר קשה בפרט בדורות הללו החלושי כח, ע"כ העיקר לבחור לו מקום מיוחד שיהיה יוש ב ומתגעגע ומשתוקק ונכסף ומצפה בכל יום ובכל עת להוציא השכינה שהיא שורש קדושת נפשו"ת ישראל מגלותה, וימעט בתאוות אכילה כל מה דאפשר ובפרט בשתיית היין, בכדי שלא יבוא לידי שינה היינו כי ע"י תאוות אכילה ושתיה עי"ז אובד את פניו שהוא בחי' השכל והחיות דקדושה ונופל למוחין דקטנות שהוא בחי' שינה (ועיין בהקדמה השניה ובמאמר פתח ר"ש):

מעשה ב-ממלך וקיסר

סוד המעשה הזאת לא נמצא עליה עדיין שום פשר דבר ע"כ מה נאמר ומה נדבר בזה בפרט כי אין לנו שום ידיעה בנסתרות אך אעפ"כ מרחוק מובן לכל מעיין כי הוא מדבר מסוד היחוד הק' העליון ואיך שכביכול עלה (היחוד הזה) במחשבה תחלה, ואיך שתיכף נתגברה ההעלמה על זאת משני הצדדים עד שנשכח לגמרי ענין ההתקשרות ואעפ"כ מזליה חזי ונזדמנו יחד אצל מלמד אחד והיה ביניהם אהבה רבה עד שעשו מעצמם ג"כ התקשרות ביניהם ונתן טבעת על ידה וכו' (וסודה ידוע ומבואר): גם מובן שם גודל מעלת מדריגתה בשרשה, עד שהיא בבחי' אשת חיל עטרת בעלה כי היא בת הקיסר בסוד אבא יסד ברתא בחי' ה' בחכמה יסד ארץ וכו': ומובן שם גודל ריבוי המניעות והעיכובים שהיה אח"כ להפריד ח"ו הקשר שביניהם ואיך שע"י אבידת הטבעת שהוא היה בפועל ממש תחלת ההתקשרות נעשה אח"כ התגברות ההעלמה והפירוד ביניהם כ"כ עד שנתעו זה מזה ונתרחקו זה מזה כ"כ אך ואתה מרום לעולם ה' והקדים רפואה למכה וממכה עצמה מתקן רטיה ודייקא ע"י שבאה ליד בן הסוחר שבוודאי היה צערה גדול אז כמובן אך אעפי"כ עי"ז דייקא היתה צמיחת קרן הישועה ע"י היין הטוב שהיה בספינתו (שסודו ידוע קצת) שעי"ז שיכרה את המאטראסין וברחה עם כל הספינה מהסוחר ואף שלשעה היה צערו גדול ונתגרש עי"ז מבית אביו אעפ"כ מאחר שעשה הדבר לפי תומו קיבל אח"כ שכרו משלם כמבואר בסוף המעשה וכן ע"י היין הזה ברחה אח"כ מבית המלך ומאחר שלקח אותה באונס ע"כ היה לו ג"כ צער גדול ע"י בריחתה רק לבסוף שב למקומו עם הבנות שרים בשכר זה שקיים שבועתו ולא נגע בה, וכן ע"י היין הזה ניצולה מן הרוצחים והגזלנים והם נאבדו לגמרי וכן ע"י היין הזה נתחתנה עם המלכה וכו' עד שעי"ז נגמר הישועה בשלימות ופרטי עניני הסודות הנפלאות שיש בכל

תיבה ותיבה ובפרט בכל ענין וענין מהמעשה הזאת וכן משאר המעשיות כולם עמוק עמוק מאד מי ימצאנו:

מעשה ג-מחגר

מבואר ומובן לכל כי דברי המעשה הזאת שגבו וגבהו ועמקו מאד ואין פותר אותם אך אעפ"כ מובן ומבואר כי מדבר בה מסוד עולם התיקון והתרוממות קרן הקדושה וביטול כל הקליפות והנה החכם שהזהיר לבניו ומשפחתו להשקות אילנות מובן ממילא כי כוונתו להשקות את האילנות הקדושים שמרמזים למה שמרמזים וכמבואר בזה הרבה בזוה"ק ובתיקונים וכמאמר אליהו דאיהו שקי' דאילנא וכו' כמיא דאשיק לאילנא וכו' אנת הוא עילת העלות דאשקי לאילנא וכו' וכמובן בהמעשה הזאת עצמה מענין שהיתה החמה מדברת עם הלבנה מענין האילן הקדוש שהיו צריכים להשקותו וכן בסוף המעשה מבואר הרבה מענין האילן הקדוש שאם היה נשקה אז היו מתבטלים כל הקליפות כולם: אך כל ענין המעשה ופרטי הענינים שבה והקשר שלהם נוראים ונפלאים מאד ואיך שמתחיל לספר מענין הבן שרצה לעשו"ת מו"מ וכו' ומענין הגזלנים שנפלו עליהם וכו' ואיך שהוכרח לאכול עשבים וכו' שכל זה נראה לכאורה בתחלת העיון כסיפור פשוט ותיכף נכנס מהם לענין העשב שהוטב בעיניו ועקר אותו עם שרשו והיה תחת השורש דומיט והדומיט היה מרובע וכל צד היה לו סגולה אחרת ובצד אחד היה כתוב שמי שיאחז באותו צד ישא אותו למקום שיום ולילה נתקבצים ביחד וכו' ומספר איך שזה הבן בא לשם ושמע הסיפור שבין החמה והלבנה שהוא סיפור נורא ונפלא מאד וכן איך שהסתכל על הדומיט בצד אחר וראה כתוב שם שמי שיאחז באותו הצד שישא אותו להדרך שיוצאים ממנו כמה דרכים ואחז באותו הצד ונשא אותו לשם ונתן רגליו באותו הדרך שהאבק רפואה לרגלים ונתרפא מיד שכל ענין זה נורא ונפלא (ומי יודע הסגולות הנוראות והנפלאות שהיו בשני הצדדים האחרים של הדומיט אשר לא גילה לנו רבינו ז"ל מהם שום רמז) ומספר אח"כ איך שנטל הבן אבק מכל הדרכים ועשה לעצמו אגודות ואיך שהתנהג בזה בחכמה וגם בענין זה מרמז בתוך כך בדרך אגב דברים נחוצים מאד איך שגם מי שהוא צדיק צריך ליזהר מאד משטות ושגעון כי יכול להיות ע"י קלקולים גדולים כמבואר שם ומספר ג"כ איך שעיקר הגזלן הגדול שבהם עשה תשובה והחזיר לו תיבתו עם הכסף וגם נתן לו כל האוצרות של גזילה שהיו לו ואיך שפסקו עליו לתלותו כי מובן הדבר שנוגע ג"כ לסוד עולם התיקון ואיך שיחזירו אל הקדושה כל הגזילות שגזלו מאתנו בסוד חיל בלע ויקיאנו וכו' ואעפ"כ נדמה גם הסיפור הזה כסיפור פשוט מה

שיכול להיות כפשוטו ותיכף אחר כך מספר מה שיישב עצמו הבן לילך אל השני אלף הרים וכלל בו כמה סיפורים נפלאים ונוראים ובתוכם יש גם כן איזה ענינים שנראים לכאורה כפשוטו עד שגמר הענין איך שנשקה האילן ולא נשאר מהם כלל ונעשו כלא היו וכל אלו הענינים נוראים ונפלאים מאד מי שמע כזאת מי ראה כאלה:

וכן הרמזים שמרמז אחר כך שסוד מעשה זו מרומז בקאפיטיל א' שבתהלים נורא ונפלא מאד והמובן מהם קצת מרחוק נראה כי עיקר השקאת האילנות הקדושים שבענין זה הוא ע"י התורה הקדושה וזה היה הדיבור בין יום ולילה חמה ולבנה מה שהחמה היתה קובלת לפני הירח מענין האילן הקדוש שהוא מסוגל מאד והיו צריכין להשקותו וכו' ואם האילן הזה הוא עצמו זה האילן שמבואר אח"כ שאם היה נשקה בשלימות לא היה נשאר מהם כלל ממילא מובן שגם הקובלנא של הלבנה שהיתה אודות השדים שיונקים מרגליה היה ג"כ אודות ענין זה ובאמת אם היה נשקה זה האילן לא היה נשאר מהם כלל וממילא היתה תרופה גם להלבנה על צערה (ועיין בספר זמרת הארץ על מעשה זאת) וזה יש לרמז בקאפיטל א' הנ"ל אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו' כי כל העצות רעות ודרכים רעים הכל נמשך מהם כמובא שם גם בסוף המעשה מענין המדברים שפיתו לנכדו הזקן שהיה צדיק נפלא להשתמש עם הספר שצוה הזקן שלא להשתמש בו והנכד הזה היה סובר שלבו מייעצו לזה ואם היו משתדלים להכשיל צדיק קדוש כזה ע"י עצתם הרעה מכש"כ איך מכשילים בזה לרוב העולם וכל הקלקולים המבוארים שם הן העצה של הגזלן שפיתה לכמה אנשים שיהיו גזלנים שזה גם כן עצת רשעים וכן המלך שעשה אנשי מדינתו לאפיקורסים שזה בחי' דרך חטאים כמובא שם שיש דרך של אפיקורסים כי אפיקורסת הוא שורש וכלל כל החטאים כולם כמובא וזה בחי' ובדרך חטאים לא עמד כמו החכם הזקן שקיבץ כל אנשי משפחתו ובא עמהם מהמדינה הזאת וזה ובמושב לצים לא ישב שאע"פ שנתיישב עמהם סמוך להשני אלף הרים ששם עיקר המושב לצים כמבואר שם אעפ"כ היה רחוק מהם מאד כי עשה עיגול שלא יוכלו הלצים להתקרב אליהם והנה כל הקלקולים הנ"ל של הרשעים והחוטאים הכל נמשך רק ע"י בחי' הלצים הנ"ל שזה בחי' מה שארז"ל הבא לטמא פותחין לו שנאמר אם ללצים הוא יליץ וכל קיומם של אלו הוא רק ע"י שאינו נשקה האילן בשלימות שבשביל זה עומדים מהם יום ולילה וחופרים ואינם מניחים מים להאילן וע"כ הצדיק הקדוש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו' הוא ההיפוך מהם ממש ועוסק יום ולילה בתורה שעי"ז עיקר השקאת האילן הקדוש כנ"ל וזה כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה דייקא כנ"ל היפוך מה שהם עומדים יום ולילה וחופרים ואינם מניחים מים להאילן

כנ"ל גם יש לומר שמרמז ג"כ שהדיבורים שהיו בין יום ולילה חמה ולבנה הכל היה אודות לימוד תורתו של הצדיק הנ"ל כי ע"י לימוד תורתו נשקה האילן הקדוש והלצים הנ"ל כלים ואובדים והיו כלא היו ונתתקן הכל הן הקובלנא של החמה הן הקובלנא של הלבנה שהם יום ולילה ע"כ שכרו של הצדיק הזה והיה כעץ שתול על פלגי מים וכו' בחי' האילן הנ"ל כמבואר שם:

(לקוטי עצות מהד"ב (ליצנות ב') ישמור אדם א"ע מליצנות כי מקום החיצונים שהם הקליפות ר"ל נקרא מושב לצים כי עושים ליצנות תמיד: (שם צדיק פ"ד) הצדיק האמת אע"פ שיש לו כח להשתמש בשמות והשבעות וכיוצא בקדושה גדולה אעפ"כ אין לו להשתמש בזה כלל רק יהיה לו אמונה בהשי"ת כפשוטו והשי"ת יעזור לו ולפעמים נדמה להצדיק שהוא מוכרח להשתמש בזה ושהיא מצוה גדולה וכיוצא בזה אעפ"כ צריך להתיישב בזה מאד, כי אע"פ שנדמה לו שלבו מייעצו לזה אולי הוא רק מהמדברים שמפתים אותו לזה):

מעשה ד-מעשה נסים

מתחיל לספר מהמלך שגזר גירוש וכו' ונראה כסיפור פשוט לכאורה כי יכול להיות סיפור כזה כפשוטו ממש ודרך אגב מספר גודל החיבוב שישראל מחבבין את המצוות, כי אפילו האנוס שלא היה יכול לעמוד בנסיונו בשלימות אעפ"כ כשנזדמן לו שעת הכושר ונשבע לו המלך לעשו"ת רצונו ולמלאות בקשתו אפילו אם יבקש מה שיבקש אבל האנוס לא ביקש ממנו שום דבר רק שיתיר לו להניח טלית ותפלין בפרהסיא, וזה בעצמו היה נסיון גדול כי חרה להמלך מאד אעפ"כ הוכרח למלאות בקשתו בשביל השבועה אח"כ מספר מענין המלך שקרא לכל החוזי כוכבים וכו' ואמרו לו שזרעו לא יוכרת רק שישמור משור ושה וכו', ואח"כ איך שנעשה בנו מלך וכו' ונפל על חכמה לכבוש את כל העולם, ומענין האדם שעשה מכל השבעה מיני מתכות וכו' ואתו האדם לא היה מסוגל רק באופן שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים וכו' סיפור זה מובן לכל כי הוא ענין נפלא בפרט מה שמספר אח"כ שיש מקום שכל שס"ה מיני תהלוכות השמש מזריחים לשם ושם גדל שבט ברזל ודרך אגב מרמז שם מחומר איסור כעס ושאר כל הענין שם עד סוף המעשה ואיך שמרומז הענין למה רגשו כל זה נורא ונפלא מאד: ועיין לקוטי הלכות ה' הכשר כלים הלכה ב': (לקוטי עצות מהדו"ב (ציצית א') מעלת יקרת קדושת מצוות ציצית ותפלין גדולים ויקרים מאד כמו שהפליגו רז"ל בהם ובהם עיקר היכר קבלת עול מלכות שמים של איש הישראלי, והרי כשהציל האנוס את המלך

ממות ממש ונשבע לו המלך שיתן לו כל הכבוד שירצה, ענה האנוס ואמר שזה עיקר כבוד שיהיה רשאי להניח טלית ותפלין בפרהסיא, וזה היה עיקר השררה וההתמנות שלו, ואח"כ כשבא מלך אחר מבני בניו וביטל אותו ממצוות אלו ראה אח"כ ששור ושה שבמזלות שוחקים ממנו (כי תפלין וציצית הם בחי' שור ושה עיין בפנים) ואע"פ שהיה המלך הזה חכם גדול וכבש כל העולם בחכמתו אעפ"כ נכרתו הוא וזרעו ושלט בהם האש הגדולה ונשרפו ונכרתו כולם, אבל שאר המלכים שהיו דרים יהודים במדינתם שמלובשים בטו"ת המלכים האלו היו הולכין דרך האש הגדולה הזאת ולא הזיק להם כלל בזכות מצות ציצית ותפלין שהיהודים שבמדינתם מלובשים בהם ראה והבן גודל כח קדושת מצוות אלו איך מגינים ומצילים מהכל ומכש"כ להיהודים בעצמם שזוכים להיות מעוטפים ומלובשים בהם:

(שם כעס ג') יש מלאך שהוא ממונה על הכעס, כי ע"י כעס בוראים מלאך המשחית ואותו מלאך הנ"ל הוא ממונה על כל המשחיתים ומזה המלאך שואלים הדרך איך לבוא אל השבט ברזל שכשבאים לשם ניצולים מפחד):

מעשה ה-מבן המלך שהיה מאבנים טובות

מובן ג"כ לכל מעיין כי הוא סיפור נורא ונפלא ודרך אגב מרמז ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם ורבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום כי דייקא ע"י שהבת מלך עשתה לו כישוף ונעשה מצורע עי"ז כשנתרפא אח"כ נעשה כולו מאבנים טובות וכו', והוא ג"כ התחזקות נפלא לענין מה שמבואר במ"א שלפעמים הירידה היא תכלית העליה לבד מהנסתרות הרבה שיש בסיפור זה, ועיין בשיחות הר"ן סי' קמ"ז שיש סברא שבהמעשה הזאת יש בה כל השם הקדוש של מ"ב אותיות ושמעתי עוד שיש אומרים שסיפור זה נוגע ג"כ למה שהידוע נפל לפעמים למים וכמעט שנטבע וכו':

מעשה ו-מהמלך שהיה גבור ואיש אמת ועניו

היא ג"כ סיפור נפלא כמובן לכל מעיין, וכן הרמזים שאחריו הם דברים נפלאים ודרך אגב מרומז בו ענינים נפלאים מענין המיני צחוק וקאטאוויס שבעולם שעי"ז יכולים לידע ולהבין מהות כל דבר ושיש גם בזה כמה מינים וענין איך שהאמת אינו יכול לסבול את השקר, וענין איך שהמדינה היתה מלאה שקרים כ"כ והמלך שלה היה איש אמת נפלא כ"כ עד שלא ראו פניו מעולם, והחכם שהיה מבין על כל זה ושיבח את המלך והגדיל אותו מאד, עי"ז הביא את המלך לידי ענוה וקטנות כזה עד שגילה לפניו אור פניו הק'

וזכה לראות אותו וכו' כמבואר שם: ועיין ישעיה ל"ג הולך צדקות ודובר משרים וכו' ונוער כפיו מתמוך בשוחד וכו' (כל זה ההיפך ממנהג המדינה שבסיפור זה שהיו כולם מלאים שקרים ושחדים) הוא מרומים ישכון מצודות סלעים משגבו וכו' בחי' המלך שהי' גבור מאד כי שכן בחזקת גדול כמבואר בפנים, וסיים מלך ביפיו תחזינה עיניך תראנה ארץ מרחקים וכו' כמובא בפנים ספוק זה בהרמזים שבסוף הסיפור:

שם בהרמזים שבסוף הסיפור דרכי ציון אבלות וכו' ר"ל ע"פ שדרשו רז"ל על פסוק מציון מכלל יופי שמשם היו יוצאים גידים לכל המדינות ושלמה המלך היה בקי בהם וכו' וכאן רימז לנו רבינו ז"ל כמו כן בענינים רוחניים ודקים ביותר כגון במדות ודעות של בני אדם שכולם משונים בדעותיהם כ"א מחבירו בפרט השינויים שיש בענינים אלו בכלל ממדינה למדינה כידוע, אבל מאחר שכל דבר יש לו איזה בחי' שורש גם בקדושה כמבואר בספרים קדושים ע"כ הכל היה כלול בקדושת ציון וירושלים בפרט בקדושת המקדש והיכל הקודש: ועיין בליקוטי מוהר"ן ח"א במאמר חדי ר"ש סי' ס"א שהאבן שתיה היו כלולים בו כל הצמצומים שבעולם, וכן היו מאירים שם כל בחי' השכליים שעל ידם נמתקין הצמצומים בפרט על ידי השכל הכולל כולם שזה בחי' קדשי קדשים ע"ש וזה בחי' רבתי בגוים ודרז"ל רבתי בדעות, שרתי במדינות שהיתה כלולה מכולם, ואולי שזה בחי' מה שמבואר בהמעשה הנ"ל שיש מדינה שכוללת כל המדינות זה בחי' כלל קדושת ישוב א"י, ובאותה המדינה יש עיר שכוללת כל העירות שבמדינה הזאת זה בחי' ציון וירושלים, ובאותה העיר יש בית שכולל כל הבתים שבעיר הזאת זה בחי' הבית המקדש וההיכל ושם יש אדם וכו', מובן ממילא כי א"א לבאר כ"כ בענינים כאלו: ומרומז קצת בדברי רז"ל שכשהתפללו אנשי כנה"ג למסור בידם את היצה"ר נפיק אתא כי גוריא דנורא מבית קדשי הקדשים (יומא ס"ט) וכמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"א סי' ע"ב מענין היצה"ר העליון שיש לו איזה בחי' בקדושה העליונה וכמבואר בפרפראות לחכמה על מאמר חז"ל הזה ושם הוא רק בבחינת צחוק וקאטאוויס ויש כמה מיני קאטאוויס וע"ד שארז"ל על יהוא יעבדנו הרבה אע"פ שאמר אז רק בדרך צחוק וקאטאוויס אעפ"כ נכשל עי"ז לבסוף וכן יש בחי' קאטאוויס נמוכה מזה בחי' כמתלהלה היורה זיקים וכו' המוב"פ וכן עוד ממדריגה למדריגה למטה מזה וכן כביכול יש בחי' אלו למעלה למעלה וכו' כי כל בחירת האדם הוא רק בענין הקאטאוויס הנ"ל כי באמת היצה"ר המסית את האדם הוא רק בדרך קאטאוויס ופנימיות רצונו הוא שלא ישמע אליו וכמשל הזונה המבואר בזוה"ק וכן למעלה למעלה וכו' הלא הגבורות בעצמן הן חסדים וכו' וא"א לבאר בזה כ"כ וזה בחי' הוי מושכי העון בחבלי השוא בחי' הקאטאוויס הנ"ל וזה

שובה ישראל וכו' כי כשלת בעונך כי אלו ידעת שכוונת המסית הוא רק בקאטאוויס בוודאי לא היית שומע לו ע"כ שובה מעתה עכ"פ וכן משתלשל ממדריגה למדריגה למטה למטה מזה עד שנעשה מזה היצה"ר הגס והעב שמטעה את כל העולם בשטותיו והבליו כל מדינה ומדינה כפי בחינתה וכן כל עיר ועיר ואיש ואיש, ועי"ז נתרחקים העולם מאד מהשי"ת ואין זוכים לראות פני המלך מלכו של עולם ואולי שכלול בזה ענין שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך וכו' וכמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"א במאמר מישרא דסכינא סי' ל' ובשאר מקומות וא"א להאריך בזה וזה שרימז לנו רבינו ז"ל בכאן דרכי ציון אבלות וכו' ציון הוא בחי' הציונים של כל המדינות שכולם נתוועדים לשם וכו' ע"ש ובפשוטו ר"ל שנתבטלו העולי רגלים והכל עולה בקנה אחד כנ"ל: וכן מה שכתב אח"כ חזה ציון קרית מועדנו ר"ת מצחק ששם היו נתוועדים כל הציונים ומי שהיה צריך לידע אם לעשו"ת הדבר או המשא ומתן היה יודע שם ע"ש, וענין זה קרוב לפשוטו ג"כ כי מחמת שהיו עולים שם מכל המקומות יחד עי"ז היה יודע שם כ"א איך להתנהג בעסקיו, וזה נהוג גם בזמנינו שיש בית ועד עבור ענין זה, וברוחניות ר"ל כי אין הדין נמתק אלא בשרשו וכל הספיקות וחלוקת העצה שיש בכל עניני העולם הכל נמשך רק מבחי' הצמצומים והדינים שלא נמתקו עדיין אבל בבחי' ציון הנ"ל שם נמתק הכל גם בשרשו העליון ששם הוא רק בבחי' צחוק וקאטאוויס כנ"ל רק שמשתלשל מזה כל היצרין רעים ודעות משובשו"ת ומדות רעות ועי"ז השי"ת שהוא מלך עולם מסתיר פניו כביכול כנ"ל, והדינים והצמצומים מתגברים ביותר וכן האו"ה מתגברים על ישראל, עד שעי"ז חרבה ציון וירושלים ופסקו העולי רגלים בבחי' דרכי ציון אבלות מבלי באי מועד ועיקר הפגם נוגע בבחי' המלכות דקדושה בבחי' זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים וכו' כידוע, ואולי שזה בחי' מה שאצל המלך נמצאים כל הפאטרעטין של כל המלכים שהם בחי' המדות הק' כידוע, כי מאירים בה כל המדות העליונות כידוע, ויודע שהוא גבור כי כל בנין בחי' המלכות הוא מגבורות כידוע רק הפאטרעט של מלך האמת שזה בחי' תפארת והעניו שזה בחי' בינה אימא עילאה שהוא בחי' ענוה כידוע הסתיר פניו ונתרחק כביכול מהעולם מחמת גודל התגברות השקר בעולם בחי' לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה אנשי אמנה אבל הצדיקי אמת חכמי הדורות עוסקים לתקן זאת וכמובן בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות עד שסוף כל סוף יתתקן הכל: וזה שנביא הנביא (ישעיה ל"ג) על מפלת העכו"ם והתרוממות המלכות דקדושה ויתבטלו כל הצרות והפחדים מישראל ע"י שיזכו ישראל לתקן המדות, שזה בחי' הולך צדקות ודובר משרים וכו' נוער כפיו מתמוך בשוחד וכו' ועי"ז יזכו לבחי' מלך ביפיו תחזינה עיניך תראנה ארץ מרחקים

היינו המדינות שנתרחקו מאד מלראות פני המלך גם הם יתתקנו, וסיים חזה ציון קרית מועדנו וכו', כי יומתקו כל הדינים והצמצומים בשרשם העליון כנ"ל ויתוועדו ישראל לעלות לרגלים לציון וירושלים והמלך הק' יאיר פניו אלינו והמלכות דקדושה תהיה בשלימות שזה בחי' ה' שופטנו וכו' ה' מלכנו וכו' הוא יושיענו ע"ש עוד ותבין ביותר ואין לנו עסק בנסתרות וז"ש כי תבואו לראות פני מי ביקש זאת מידכם וכו' כי הלא המלך הסתיר פניו כביכול מהעולם מחמת שהם רחוקים מהאמת, כי האמת הוא בחי' אור הפנים כמובא בדבריו ז"ל בכמה מקומות, וזה בחי' דובר שקרים לא יכון לנגד עיני וירושלים וציון נקראת עיר האמת (זכריה ח') ושם מאיר אור פני המלך בפרט ברגלים שהם בבחי' בינה בחי' ענוה כמבואר במאמר כי אקח מועד סי' קל"א וע"כ עולים שם לרגל לקבל מאור הפנים אבל מאחר שאתם רחוקים מהאמת כ"כ א"כ למה אתם באים לראות פני וזשארז"ל יראה יראה כדרך שבא ליראות כך בא לראות היינו כנ"ל כל זה כתבתי רק להפיס קצת דעת המעיין אבל באמת מאד עמקו מחשבותיו של רבינו ז"ל ומי יוכל להשיג פנימיות דבריו אפילו בהשיחות חולין שלו וכמבואר במ"א וכש"כ בסיפורי מעשיות שלו (לקוטי עצות מהד"ב (אמת ואמונה כ"ז) לפעמים מחמת שהמדינה מלאה שקרים והמלך הוא איש אמת ע"כ הוא מסתיר פניו והוא נעלם ומכוסה ומוסתר מהם מאד עד שאין שום אדם זוכה לראות אור פניו הנעימים כי דובר שקרים לא יכון לנגד עיני וכשבא חכם גדול שהוא מבין היטב על כל שקרי המדינה ופחזותם, והוא בא לפני המלך ומספר והולך כל שקרי המדינה ומתחיל לשבח ולפאר מאד את המלך איך שמזה בעצמו רואין שהוא איש אמת, שבשביל זה הוא רחוק כ"כ מהם מחמת שאינו יכול לסבול השקרים שלהם והמלך מחמת שהוא עניו מאד ודרך העניו שכל מה שמשבחין ומגדלין אותו יותר הוא בא בעניוות וקטנות יותר בבחי' במקום גדולתו שם אנו מוצאין ענותנותו, ומחמת גודל השבח ששיבח החכם את המלך עי"ז בא המלך בעניוות וקטנות כזה עד שלא היה יכול להתאפק והסיר את המסוה מעל פניו לראות את אותו החכם מי הוא זה שהוא יודע ומבין כל זאת ועי"ז ממילא זכה החכם לראות אור פני המלך והנמשל הזה לבד מהסודות הגדולות המרומזין בו כמובן בפנים אך ג"כ כפשוטו ממש מובן ג"כ לכל חד כפום מה דמשער בלביה:

(שם ליצנות א' ממיני ליצנות ושחוק שקורין קאטאוויס שבמדינה יכולים להבין מהות הנהגת המדינה):

מעשה ז-ממלך שכבש כמה מלחות וכו'

כל מעיין ישפוט בצדק כי הוא ענין נפלא ונורא אף כי חסר בו הרבה מה שלא סיפר כמבואר שם ובו מרומז סוד הנסיעה הקדושה שלו לנאווריטש שגם זה היה ענין נורא ונפלא מאד כמבואר קצת מזה במ"א גם נוגע ענין הסיפור הזה לענין המחלוקת הגדולה שהיה עליו בחנם כידוע ומה נפלא ענין זה מההר המבואר במעשה זאת שאין יכולים לעלות עליו כ"א מי שיש לו כל השיניים ונתן השי"ת שגדל שם עשב שמי שבא לשם היו נופלין לו כל השיניים הגם שהדבר נפלא וסתום ואין אתנו יודע עד מה להבין כוונתו הק' בזה אך בזה ראינו נפלאות כי שמענו מזקנינו שסיפרו לנו שכמה וכמה שנים קודם שסיפר המעשה הזאת והיה אז עדיין בתחלת זמן צמיחת המחלוקת עליו פ"א דיבר הוא ז"ל מענין זה ואמר שאינו מתיירא ממנו כי כבר הראה לי בעצמו שאין לו שיניים בפיו (היינו שנתוועדו אז פ"א ביחד והתנצל אז לפניו ז"ל שאין כוונתו להרבות במחלוקת עליו כי היתכן כזאת לאיש זקן כזה שכבר אין לו שיניים בפיו, ולקח בחזקה אצבעו של רבינו ז"ל לתוך פיו והראה לו שכבר אין לו שיניים בפיו ויש בזה סיפור שלם ואולי יתבאר במ"א) ועתה ראה והבן עומק מחשבותיו ז"ל בכל דיבור ודיבור מתחלה ועד סוף כי אז לא עלה על הדעת כלל שיש לו ז"ל בדיבור זה כוונה עמוקה ורזין נפלאים כי נדמה להם שמדבר זאת בדרך צחות כלשון בני אדם עד שאחר שנים רבות כשסיפר ענין זה של ההר מובן ממילא למפרע כי היה לו גם אז בדיבור זה סוד עמוק הגם כי גם עתה נעלם סוד זה הענין לגמרי ואין לו שום פותר כלל והכלל כי כל דיבור ודיבור שלו ז"ל יש בו רזין עליונים ובפרט כל דיבור ודיבור שבסיפמ"ע אלו וכנשמע מפיו הק' בעצמו ז"ל בענין זה וכמבואר במ"א והגם כי אין אתנו יודע עד מה להבין קצת מהנפלאות הגדולים הנעלמים בהם אעפ"כ מובן ומבואר לכל כי הם נפלאות גדולות מאד וכל ענין וענין הוא דבר נפלא וסוד נעלם בפני עצמו, כמובן גם בהמעשה הזאת מסדר הסיפור שבה ומתחיל מתחלה לספר מענין המלך וכו' ותיכף גילה דעתו שלא יספר הכל ולא יבינו, ומספר אח"כ מענין הסעודה שעשה המלך והצחוק והקאמעדיע שהיה שם ונכנס אח"כ לסיפור העכביש עם הזבוב (שהוא סיפור נפלא ונורא כמו שראינו שהמלך בעצמו היה מתפלא ע"ז והבין שאין זה דבר רק כמבואר שם) וקיצר גם בסיפור זה ולא רצה לספר מה היה עם הזבוב וזה בעצמו ג"כ ענין נפלא ואח"כ מספר איך שנתנמנם המלך על הספר ומה שחלם לו אז וענין ההר שבא אליו ומה שסיפר לו ההר וכו' והכל דברים נפלאים ונוראים ואח"כ מספר ממה שהסתכל מלך על הדף שהגין עליו וראה שכתוב בו הנימוס של ישראל וכו' ויישב עצמו שהוא בוודאי יהיה ישראל אבל מה עושים להחזיר למוטב כולם וכו' ואיך

שנסע לבקש חכם שיבאר לו החלום וכו' ואיך שראה המלך כל מה שעבר עליו מתחלה ועד סוף וכו' וקיצר הרבה מאד גם בסיפור זה כמבואר שם והכל דברים נפלאים ונוראים וכן הרמזים שמרמז אחר כך איך שמרומז הענין הזה בקאפיטל ג' מזמור לדוד בברחו מפני וכו' הכל נפלא ונורא מאד מי יתן שנזכה ע"י כל זה להתעורר ולהתחזק בעבודת ה' כראוי כרצונו ית' וכרצון רבינו הק' ז"ל אשר רק בשביל זה סיפר וגילה לאבותינו ולנו את כל הנפלאות האלה ובדרכים נפלאים ונוראים כאלה:

ועיין חיי מוהר"ן דף י"ד אות יו"ד בפורים נודע לי וכו' עיין זוה"ק תזריע דף מ"ט שדרש מענין קרח פגמו ותיקונו ענין הפסוק "ק"ר"ח הוא טהור הוא וע' בפירש"י פרשת תזריע על פסוק פחתת הוא בקרחתו וכו' קרחת לשון ישנים וגבחת לשון חדשים, וזה אפשר ענין המבואר כאן שהביא עמו זקן אחד וכו' שהי' לו היכרות עמו מכבר:

ועיין תיקוני הזוהר תיקון ע' בסופו למלכא דהוה ליה שליח מהימנא וכו' אמר לחיילו וכו' לבתר דלא הוי מאן דימלל עליו ולא הוה מקטרגא עלוהי אמר נעשה אדם וכו' ע"ש ועיין בספר תולדות יעקב יוסף פרשת שופטים מה ששמע ממורו הקדוש הבעש"ט זצוק"ל על פסוק על מה שוא בראת וכו' ע"ש):

(לקוטי עצות מהד"ב (צדיק פ"ה) קודם שיורדת נשמת הצדיק האמת שהוא המנהיג האמת לעולם אזי מכריזין בכל העולמות עליונים שכל מי שיש לו ללמד חוב על זאת הנשמה יבא ומסתמא אין גם אחד שילמד איזה חוב ח"ו על נשמה קדושה כזאת בתוך כך בא הבע"ד שהוא הס"ם בעצמו וצועק אם זה הצדיק יבא לעולם מה לי לעשו"ת עוד ועל מה שוא בראתני כי בוודאי יחזיר למוטב את כל העולם וכל העולם יתתקן על ידו בשלימות אז משיבין לו להס"ם זאת הנשמה צריכה לירד להעולם בוודאי ואתה חשוב לך עצה ואז הבע"ד נותן לעצמו עצה שיהיה הצדיק הזה רשאי לירד להעולם ואעפ"כ יהיה אור אמתתו וקדושת צדקתו נעלם וגנוז ומכוסה מהעולם מאד ומסתמא העצה ע"י שמעמיד עליו איזה מפורסם הדור שיחלוק על זה הצדיק ויעלים אורו בהעלמה גדולה וזה החולק מסתמא יש לו להס"ם הכירות עמו מכבר כי כבר היה לעולמים הרבה הרבה מעשיות כאלו וכמעט בכל דור ודור ולולי שהבע"ד מתגבר עצמו כ"כ בכל דור ודור להעצים אור הצדיק האמת בוודאי כבר היה תיקון העולם בשלימות, אך אעפ"כ עוצו עצה ותופר ורבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום והנשמה הזאת יורדת בעולם ואע"פ שבאמת עובר עליה מה שעובר ולולי ה' שהיה לנו וכו' אעפ"כ הצדיק הזה הוא כובש מלחמות רבות וסוף כל סוף יתתקן העולם על ידו בשלימות):

מעשה ח-מרב ובן יחיד

סיפור נפלא ונורא ומוסר השכל איך הבע"ד מתגבר ומשתדל בתחבולותיו למנוע מלהתקרב להצדיק האמת והעיקר מהצדיק שבו תלוי כל תקוות ישראל וכל מה שהאדם גדול ביותר ויש בו מדריגה ובחינה גבוה ביותר מתגבר עליו למנעו ביותר כי אם היה הוא מתקרב מי יודע מה היה נצמח מזה טובה ותיקון לכלל ישראל ולכלל כל העולמות כולם כמובן מסיפור זה עצמו כי הלא גם הצדיק הזה היה מפורסם והיו אנשים מישראל מקורבים אליו כי הלא מהם היו אותם האנשים שייעצו לזה לבן הרב שיסע לצדיק הזה ודייקא על בן הרב הזה מחמת שהיה בו בחינה גבוה כי זכה לבחי' מאור הקטן ואם היה הוא מתקרב לצדיק זה שהיה בחי' מאור הגדול היה תיקון כל העולם כמבואר בפנים ע"כ התגבר עליו הבע"ד ביותר, ועיקר ההתגברות היה למנעו מלהתקרב לצדיק זה דווקא אבל גם הבע"ד היה מרוצה שיתקרב לצדיקים אחרים ויכול להיות שאלו הצדיקים שסיפר להם הבע"ד (בפגעם בו מתחלה) ששם נמצא צדיק ושם ושם יכול להיות שהם ג"כ היו צדיקי אמת, רק שלא היו במדריגת ומעלת זה הצדיק שבו הי' תלוי שלימות נפשו של בן הרב ושלימות תיקון כל העולם כולו:

גם מובן מסיפור זה איך שבענינים כאלו אין להעמיד על נסיונות אם יתנהג כסדר כי אדרבא ברוב הפעמים אם הענין הוא דבר גדול באמת בוודאי בתחלת הענין יתגבר הבע"ד והקיטרוגים להזמין איזה סיבות שהם מבחי' שלא כסדר בכדי למנעו עי"ז ח"ו וצריכין להתפלל ע"ז להשי"ת מאד שלא יזמין לו נסיונות וסיבות ח"ו, וכמאמר דוד המע"ה גר אנכי בארץ אל תסתר ממני מצותיך וכיוצא בזה עוד הרבה פסוקים כאלה בענין זה ואם רואה שמתגברים המניעות כנגדו אז צריך להתגבר כנגדם בחשק גדול ביותר וכמבואר בדבריו ז"ל הרבה בזה והעיקר צריכין להתגבר נגד מניעת המוח כי הבע"ד מתגבר לעקם הלב והמוח בסברות של שקר וטעות כי הלא גם בסיפור זה היה העיקר מניעת המוח ובתחלה היה המניעה מאביו שהשיב לו הלא אתה למדן ומיוחס יותר ממנו לא נאה לך לנסוע אליו וכו', ואח"כ כשנסע והעמיד על נסיון אם יתנהג כסדר וכו' זה ג"כ היה מצד מניעת המוח וכן אחר שנפל הסוס מן הגשר ונהפכה המרכבה וכן בפעם השני שנשברו שני ידות העגלה וכי היה להם עי"ז איזה מניעה ממש מלנוסע להצדיק, רק שעי"ז התגברו עליהם מניעת המוח ביותר, ובפרט בהנסיעה השלישית שהסכימו שלא לעמוד עוד על נסיונות כאלו, אם לא שיהיה איזה דבר מורגש מאד ונמנעו אח"כ ע"י שפגעו בהסוחר ודיבר לשון הרע ושקרים על הצדיק וכי דבר כזה הוא דבר מורגש מאד באמת שצריכין להמנע עי"ז הלא ידוע שכל העולם מלא שקרים וכמאמר

הכתוב תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק וכו' וכידוע ומפורסם שכמעט על רוב גדולי ישראל בפרט על יחידי הדורות היה עליהם מחלוקת הרבה ודיברו עליהם שקרים וכזבים הרבה ואח"כ איך נמנעו כ"כ ע"י מה שדיבר הסוחר לפי תומו מי יודע אם הוא לפי תומו כי אולי הוא מהחולקים עליו ושונאים אותו וכששמע שהתחילו הם לדבר ממנו השיב להם לשיטתו: מכל זה מובן לכל שעיקר התגברות המניעות בענין זה היה רק מניעת המוח ע"כ צריכין להתפלל הרבה להשי"ת להנצל מזה: והעיקר למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום וכל מעשיו יהיו רק לשם שמים באמת, אז יהיה ה' בעזרו לעמוד ולהתגבר על כל המניעות ויזכה לילך בדרך האמת לאמתו וכמובן גם מסיפור זה שהמניעה מאביו הרב היה רק מחמת פחיתות הכבוד, כי השיב לו הלא אתה למדן ומיוחס יותר ממנו ולא נאה לך לנוסע אליו ובאמת אין עיקר השלימות תלוי בלמדן ומיוחס רק הכל לפי רוב המעשה וכמו שרימז רבינו ז"ל בסיפור זה עצמו במה שכתוב שם ואותו בן הנ"ל עשה מצוה שבא על ידה לבחי' מאור הקטן ראה והתפלא על עומק קדושת דבריו ז"ל כי לא אמר סתם שאותו הבן היה בחינת מאור הקטן רק ביאר להדיא שבא למדריגה זאת ע"י מצוה שעשה כי הכל לפי רוב המעשה כנ"ל ואין להאריך בכאן בעניינים אלו ביותר ומבואר במ"א:

ועיין שם עוד שאח"כ כשפגע הרב בהסוחר אחר פטירת הבן והכירו כי הוא זה הסוחר שראה אותו מקודם והשיב לו בוודאי ראית אותי ופתח פיו ואמר לו אם תרצה אהיה בולע אותך וכו' והגם כי לשון זה רגיל בבני אדם אעפ"כ הוא לשון תמוה כי מי הוא שירצה שיבלעו אותו ועוד אם יכול לבלוע אותו יבלע אותו גם אם לא ירצה אך יש לומר שרימז לנו רבינו ז"ל גם בזה דבר עמוק ואמת, כי באמת אי אפשר להבע"ד לבלוע את האדם בעל כרחו גם אם לא יתרצה אליו רק שהוא מסבב ברוב תחבולותיו והסתותיו ופיתויו עד שמכניס רצון בלב האדם לנטות אחריו ואז יכול לבלוע אותו ממש ח"ו כמו שגם בסיפור זה הכניס תחלה בלב הרב שלא יהיה לו רצון שיסע בנו אל הצדיק כי נדמה לו שהוא פחיתות הכבוד לפניו וכמבואר גם אח"כ בפגעו בהסוחר היה מתבייש לומר שנוסע לאותו צדיק וממילא כשהכניס הבע"ד בדעתו לנטות אחר רצונו בוודאי היה בכחו להתגבר עליו וזה רימז לו אם תרצה היינו אם יהיה רצונך נמשך אחר רצוני בוודאי אהיה בולע אותך בבחי' כבלע רשע צדיק ממנו דייקא ולא צדיק גמור כמו שדרשו רז"ל כי בוודאי הוא רוצה לבלוע את האדם לגמרי ח"ו בבחי' צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו וע"כ עיקר העצה להתגבר לבלי להיות לו שום רצון אליו (כי היתכן שיהיה להאדם רצון שיבלע אותו שונאו) ואז בוודאי יתגבר עליו כי הקב"ה עוזרו ומסייע לו

בבחי' ה' לא יעזבנו בידו כמו שדרשו רז"ל על פסוק ואתה תמשל בו אם תרצה תתגבר עליו אם תרצה דייקא וזה בחי' מה שאמר הכתוב "בני אם יפתוך חטאים אל תאבה" אל תאבה דייקא ואז בוודאי יתגבר עליהם וזה בחי' מה שנאמר אצל יוסף הצדיק וימאן וימאן דייקא וכמבואר מזה במ"א: ובאמת ע"פ רוב מה שהבע"ד בולע לפעמים את האדם לגמרי ח"ו הוא ע"י שבתחלה מסיתו למה שמסיתו ואח"כ כששומע אליו הוא בא בעצמו ומודיע לו עוצם הפגם שפגם עי"ז עד שעי"ז מחליש דעתו ומפילו לגמרי ח"ו וע"כ גם בכאן שבא להודיע להרב עוצם הפגם שפגם ע"י שנמשך אחרי הסתותיו ופיתויו אמר לו תחלה אם תרצה אהיה בולע אותך היינו כי אם ירצה גם עכשיו להיות נמשך אחר עצתו ויחלש דעתו מאד אז יוכל לבלוע אותו ממש ח"ו וכאשר היו כבר כמה מעשיות כאלה בעולם השי"ת יצילנו:

והנה עוד מבואר ומובן מתחלת זה הסיפור כי לא מיבעיא מי שאינו עוסק בתפלה ורחוק לגמרי מעבודת ה' הוא צריך בוודאי להשתדל לבוא ולהתקרב להצדיק האמת כי בוודאי יתעורר על ידו לתשובה שלימה אך אפילו מי שעוסק בעבודת ה' ולומד ומתפלל תמיד, אעפ"כ להרגיש טעם בעבודתו ולעבוד את ה' בשמחה ושתהיה עבודתו שלימה בלי שום חסרון הוא רק ע"י התקרבות להצדיק האמת, כמבואר בפנים ועוד במקומות הרבה בדבריו ז"ל ועיין במאמר אמור אל הכהנים בליקו"א סי' ב' מבואר שכל בחי' עבודת התפלה הוא בחי' מאור הקטן ע"כ צריכין לקשר אותה ולהביא אותה אל הצדיק האמת שהוא בחי' משה בחי' מאור הגדול בכדי להאיר בה ולהשלימה שזה בחי' להזהיר גדולים על הקטנים שזה בחי' מה שנאמר אצל המשכן ויביאו את המשכן אל משה ויקם משה (דייקא) את המשכן וכמבואר גם בזוה"ק (פקודי רל"ח ע"ב) ע"ש עוד ועוד בכמה מקומות מדבריו ז"ל בענין זה ויונעם לך: (לקוטי עצות מהד"ב (צדיק פ"ו) מובא שם תמצית כל הענין הנ"ל בקצרה) כל זמן שאין האדם זוכה להתקרב באמת אל הצדיק האמת אזי אע"פ שלומד ומתפלל תמיד אעפ"כ אינו זוכה להרגיש טעם אמיתי בלימודו ותפלתו ואם היה משים אל לבו היטב היה מרגיש בעצמו שחסר לו איזה חסרון ואינו יודע מה (ובאמת החסרון הוא מצד שלא זכה להתקרב לצדיק אמיתי שיאיר לו האמת) ואשרי למי שזוכה להתקרב להצדיק האמת בעוה"ז בחיים חיותו כי הבע"ד מניח א"ע ע"ז מאד למנוע את האדם מזה כל ימי חייו ח"ו מאחר שעיקר שלימות קדושת יהדותו תלוי בזה ולפעמים יש אדם שעושה מצוה כזאת שבא עי"ז לבחי' מאור הקטן ואלמלי היה האדם הזה זוכה להתקרב אל הצדיק האמיתי שהוא בחי' מאור הגדול כבר היה בא משיח והיה תיקון העולם בשלימות, והאדם הזה אף שיש לו גיעגועים וכסופים גדולים מסתמא להתקרב

לזה הצדיק אך הבע"ד מתגרה בזה האדם ביותר ומזמין לו מניעות רבות אחרות בכל פעם בפרט מניעת המוח כמבואר במ"א (וכמבואר לעיל) ועיקר המניעה ע"י שמתלבש הס"ם עצמו באיזה חולקים ובודים הדוברים על הצדיק עתק וכו' ע"כ צריכין לבקש מאד מהשי"ת שיזכה לשבר כל המניעות ולהתקרב באמת להצדיק האמת עיין בפנים):

מעשה ט-מחכם ותם

סיפור נפלא ונורא ומבואר בו גודל מעלת דרכי התמימות ואיך שהתם אפילו בעת דוחקו ושפלותו היה מלא שמחה וחדוה תמיד והיה מסתפק במה שהיה לו ולא היה חסר לו כלום לעולם ולבסוף זכה ע"י תמימותו וצדקתו לעלות במעלות גדולות ורמות מאד עד שעשאו המלך מיניסטער על כל מיניסטארין, וגם נעשה חכם גדול ומחוכם מאד ואעפי"כ גם אז לא עזב דרכי התמימות שלו אבל אצל החכם היה כל זה בהיפוך כי תמיד היה מלא כעס ומכאובות ואפילו בעת מעלתו וגדולתו ומכש"כ לבסוף שנעשה עני ואביון ושפל ונבזה מאד ואעפ"כ לא עזב גם אז דרכי החכמות שלו וכפר בכל ר"ל עד שבא עי"ז לעינויים קשים ומרים כמה וכמה שנים ר"ל וסוף תקותו ותיקונו היה רק ע"י התם כמבואר הכל בפנים היטב ועוד יש בזה דברים רבים נחוצים ונצרכים לעבודת ה' ולחיות בהם חיי עולם כמובן ומבואר לכל המעיין בפנים לבד מהנסתרות הגדולים שיש בסיפור זה כמובן ג"כ בסוף המעשה בהרמזים שמרמז שסוד זה נוגע לענין מלחמת והכנעת קליפת עמלק ואגג וכו' אשר הזהירה התורה הקדושה ע"ז הרבה ואמרה זכור את אשר עשה לך עמלק וכו' לא תשכח ונאמר מלחמה לה' בעמלק מדור דור וארז"ל עד דורו של משיח וכן ארז"ל אין השם שלם ואין הכסא שלם (בחי' השם של הצדיק שהוא בחי' הבעל שם ששמו ית' כלול בשמו כמבואר במ"א ובחי' כסא מלכות) עד שימחה זכר עמלק והכל נוגע לסוד הענינים המבוארים ומרומזים בסיפור זה כי כל עיקר תיקון העולם תלוי בזה שיתבטלו מן העולם כל דרכי החכמות הרעות (שממררין את חיי האדם מאד והוא תמיד מלא חסרונות וכל ימיו הוא מלא כעס וכמאובות ר"ל ולא עוד אלא שמהם נמשכין ג"כ כל מיני כפירות ואפיקורסת ר"ל) ויזכו כל באי עולם לאמונה שלימה בהשי"ת ובצדיקיו הק' ובכל הדבריהם הק' הנאמרים באמת ובתמימות גדול ובחכמה נפלאה ונוראה מאד ולילך בדרכי התמימות באמת אשר באמת זה עיקר החכמה אמיתיית ויכולין לזכות עי"ז לכל טוב ולעלות עי"ז במעלות רמות ונשגבות מאד ברוחניות וגשמיות כמובן מסיפור זה ועוד במקומות רבים מדבריו ז"ל:

עוד מובן מסיפור זה כמה צריכן להרחיק עצמו מהחכמים להרע הנ"ל בפרט מלשמוע דבריהם הרעים וכפירותיהם ר"ל כי ע"י שהתם ישב עם החכם במסבה אחת והחכם הוכיח לו דעתו שאין מלך כלל אע"פ שהתם המיניסטער גער בו וכו' וחרה לו מאד על דבר זה אעפ"כ גרם לו איזה פגם עד שנתפחד מאד ע"י שהטייויל (שהוא מהקליפות) שלח גם אחריו (כי רק עי"ז שישב עם החכם להרע ושמע דברי כפירותיו ע"כ היה לו אחיזה גם בו) והבעל שם הוצרך ליתן לו קמיעות ושמירות וכו' כמבואר שם וכן מובן מסיפור זה ג"כ ההיפוך גודל מעלת יקרת ההתחברות והאהבה עם הכשרים והתמימים כי ע"י שהחכם למד בימי נעוריו עם התם בחדר אחד והיו אוהבים זה את זה מאד עד שגם אח"כ כשבא החכם לעיר מולדתו בעגלות צב בגדולה ועשירות ובא לקראתו התם ושאל בשלומו באהבה ובשמחה וכו' אז מחמת אהבת נעורים שהיה ביניהם היה החכם מקרבו ונכנס עמו לתוך העיר והתם הכניסו אח"כ לביתו והיה לו כ"פ פתחון פה לפניו והוכיחו על שהוא מלא יסורים תמיד, עד שאמר לו בפה מלא מי יתן שתבוא אתה על מדריגה שלי וכו' כמבואר בפנים עי"ז נתגלגל אח"כ עד שסוף כל סוף השתדל התם המיניסטער אצל הצדיק הבעל שם עד שהוציא את החכם מהרפש וטיט שהיה נטבע בו זה כמה ובירר לו האמת לעיניו עד שהוכרח החכם ג"כ להודות על האמת והכל נתגלגל ע"י האהבה הגדולה שהיה לו עם התם בימי נעוריו כנ"ל:

והנה מבואר בפנים שכשעלה התם לגדולה ונעשה גובערניר וייעצו אותו אוהביו ללמוד גם חכמות ולשונות ונתקבל הדבר בעיני התם וכו' מזה מובן קצת מה שהיו כמה צדיקים גדולים שהיו בקיאים גם בחכמות ולשונות והיו להם לרקחות ולטבחות וזה כי מתחלה עבדו את ה' שנים רבות באמת ובתמימות ופשיטות גדול ומופלג מאד ומסרו נפשם ממש על עבודת השי"ת מקטן ועד גדול וקיימו בעצמם רבבות פעמים מקרא שכתוב באהבתה תשגה תמיד כמו שדרז"ל והקדימו יראתם לחכמתם אפילו לחכמת התורה הק', כי לא המדרש עיקר אלא המעשה והרבו במצוות ומעשים טובים בלי שיעור ואחר שנשתרשו מאד בדרכי התמימות והאמונה הק' אז הוכרחו לטבת העולם לפעמים לכנוס גם בלימוד החכמות ומחמת גודל צדקתם וזכות וצחות נפשם וגופם ע"כ לא היו צריכין לבלות זמן על לימוד זה רק בזמן מועט מאד נעשו בקיאים בכל החכמות אך גם אח"כ לא עזבו והניחו ח"ו דרכי תמימותם ופשיטותם ואמונתם הק' וע"כ לא היו יכולים החכמות האלו לפגום בהם כלל רק אדרבה וכו', אבל אלו שלא הורגלנו ונשתרשו עדיין היטיב כראוי בדרכי התמימות והאמונה הק' בשלימות ונכנסים באלו החכמות בוודאי מזיק להם מאד עד שקשה להם אח"כ מאד מאד לשוב ולאחוז בדרכי התמימות הק', כי ע"ז נאמר ח"ו

כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים שהם אלו הדרכים של תמימות ואמונה הק' שהם עיקר הארחות חיים כ"ש וצדיק באמונתו יחיה וזהו שאמר התם להחכם ראה שאני כבר באתי על שלך ואתה עדיין לא באת על שלי ואני רואה שזה קשה יותר שאתה תבוא על התמימות שלי היינו כנ"ל ועיין בליקוטי תנינא סי' י"ט בענין שעיקר התכלית והשלימות הוא רק לעבוד ה' בתמימות גמור וכו' שייך ג"כ לסיפור זה כמבואר בפנים ושם מובן ומבואר כל ענין הנ"ל ביותר:

(ליקוטי עצות מהדורא בתרא (תמימות אות ד) עיקר כל הנפילות הם ע"י חכמות כי כשהאדם הולך אחר חכמתו יוכל לבא לידי רעות גדולות כי החכמה מתעה אותו מחכמה לחכמה ומחכמה לחכמה עד שנלכד ונתעה בחכמת עצמו עד שנעשה כמשוגע ממש ר"ל, ויוכל לבא עי"ז לכפירות גמורות ר"ל לכפור במלך ושריו היינו לכפור במלכו של עולם ובכל הצדיקי אמת וכל העולם נעשה אצלו כלא ומתלוצץ מכל העולם כאלו כל העולם בטעות ח"ו ונעשה עי"ז ירוד ושפל ובזוי מאד ברוחניות ובגשמיות מלבד מה שהוא תמיד מלא יסורים וחסרונות רבים מאד, וכל מה שמתנהג עמו הכל כנגד רצונו והוא מלא כעס ומכאובים תמיד גם בשעת הצלחתו הגדולה ומכש"כ אח"כ כשיורד ממעלתו ובאים עליו עונשים קשים ומרים ר"ל שלא כדרך הטבע כלל והוא עדיין עומד במרדו ותועה בחכמתו ומכניס הכל בתוך דרך הטבע, אע"פ שהכל מבינים אז על דבריו שהם דברי משוגע ממש ושמובן בפנים אעפ"כ רשעת חכמתו הטעתו כ"כ עד שהוא חזק בדעתו הרעה גם אז, ועי"ז ממילא גם אלו היסורים והעונשים בעצמם מענים ומסגפים אותו ומעגמים נפשו ביותר כי מאחר שאין לו אמונה ותולה הכל בדרך הטבע א"כ אין לו במה להתנחם כלל על צערו ויסוריו הקשים ר"ל, אבל מי שזוכה לילך בדרכי התמימות באמת הוא חי חיים אמיתיים חיים טובים באמת ואיך שמתנהג עמו הכל טוב וישר לפניו והוא מלא שמחה תמיד ואפילו אם אין לו רק לחם צר ומים לחץ הוא מתענג מזה מאד ומרגיש בהלחם ומים באמת כל הטעמים של כל המאכלים ומשקאות שבעולם וכן בענין המלבושים אפילו אם אין לו רק איזה מלבוש פחות מאד הוא מתענג ממנו מאד כאלו היה לו כל המלבושים טובים שבעולם ואינו חסר לו לעולם שום דבר ואינו מתקנא בשום אדם רק הוא שמח בחלקו באמת ברוחניות ובגשמיות, ואינו מסתכל על מעשה חבירו כלל, ואינו מתפעל גם מהליצנות של ליצני הדור, ואפילו כשהם מתלוצצים ממנו הוא משיב להם בתמימות ובאמת, ומדבר עם כל אדם בתמימות גדול בלי שום ערמימות כלל ועי"ז בעצמו יוכל לזכות אח"כ לעלות למעלה עליונה מאד ברוחניות ובגשמיות ולהיות מושל ושופט צדק גם יוכל לזכות אח"כ להיות חכם מחוכם בכל

החכמות במעלה עליונה מאד ברו"ג, אך גם אז אינו עוזב דרכי התמימות שלו, ועי"ז הוא חשוב יותר אצל המלך מלכו של עולם עד שהוא מעלהו למעלה עליונה עוד ביותר (עיין ליקוטי תנינא סי' ה' במאמר תקעו אמונה מה שזוכין ע"י תמימות) וסוף כל סוף תכלית התיקון האחרון של אלו החכמים שנתעו אחר חכמתם אחר שיעבור עליהם עונשים ויסורים קשים מאד מאד ר"ל בעוה"ז ובעוה"ב, ואחרית תיקונם יהיה רק ע"י אלו הצדיקים והכשרים התמימי דרך שזכו לילך באמת כל ימי חייהם רק בדרכי התמימות והפשיטות כראוי באמת:

(שם אות ה) התם נכנס לבית אביו וירשו נראה לרמז כי בית אביו הוא האמונה הק' שהוא נחלת אבות (עיין סי' צ"ד בליקו"א במאמר זכר חסדו) וע"כ היה לו מנוחה ודירה בנחלת אבותיו, כי במקום שלא היה יכול להשיג בשכלו היה קבוע בנחלת אבותיו שהיא האמונה הק' אבל החכם נעשה בית אביו כלה ואבד, כי הוא הולך רק אחר שכלו ואינו רוצה לסמוך על אמונה, וע"כ הוא מטולטל ומטורף ואין לו בית מנוחה, מאחר שאין לו יסוד האמונה שהוא יסוד החזק לסמוך עליו ולנוח בו:

(שם אות ו) בנקל יותר שהתם יבא למעלת החכם ג"כ היינו שיהיה חכם מחוכם בכל החכמות יותר מהחכם כמו שראינו כמה וכמה תמימים וצדיקים נוראים שהיו חכמים מחוכמים בכל השבע חכמות בתכלית השלימות, ולא עוד אלא שזכו להשגה עליונה מבחי' חכמה עילאה שהוא למעלה מכל החכמות אבל מי שהולך אחר שכלו ונתעה אחר חכמות חיצוניות והפילוספיא קשה לו מאד לחזור לדרכי התמימות והאמונה הק' בשלימות וכנ"ל:

(שם אות ז) החכם אינו רוצה המלך לעשותו ממונה על האוצרות פן ע"י חכמתו ושכלו יוכל לבזבז אוצר המלך, ע"כ עושה המלך (מלכו של עולם) ממונה על האוצרות איש תם דייקא (עיין במאמר תקעו אמונה ליקו"ת סי' ה'):

(שם אות ח) החכם התגאה בחכמתו ועשירותו וגדולתו כ"כ עד שכל העולם היה בעיניו כלא והיה לו יסורים גדולים בדרך, כי מחמת חכמתו לא היה לו עם מי לדבר וכמב"פ, ולבסוף אח"כ כששלח המלך אחריו התחכם החכם בחכמתו מה זה שהמלך כזה ישלח אחר שפל ונבזה כמוני וכו', עד שבא מתוך כך לידי כפירה גמורה שכפר לגמרי בהמלך והוכיח שכל ההנהג' ע"י שבעים שרי המדינה, ובתחלה היה כל הוכחותיו כי מי ראה את המלך וכו', ולבסוף כשאמר לו התם המיניסטער הלא אני בעצמי ראיתי את המלך הכחיש אותו ג"כ ואמר לו מנין אתה יודע שזה מלך וכו' ראה והבן עמקת רשעת האפיקורסת שלו ובפרט בהבעש"ט שהוא בחי' הצדיק האמת כפר ביותר כמבואר שם

וכ"ז מחמת שטות חכמתו הרעה והמשובשת ההופכת ארחות יושר מהיפוך אל היפוך מן האמת לגמרי ממש כי דרכי השכל דקדושה שהם בחי' תמימות הם בהיפוך מכל זה כי צריכין להאמין באמת בהחכמים והצדיקים אמיתיים וכל שכן במלכו של עולם בעצמו ובאמת אמונת חכמים ואמונת השי"ת הכל אחד כמבואר במ"א ושניהם תלוים זה בזה וגם צריכין להאמין שאע"פ שהשי"ת גדול מאד למעלה מכל הרוחניות ומרומם על כל ברכה ותהלה ולית מחשבה תפיסא ביה כלל אעפ"כ הוא חפץ בעבודתינו דייקא כ"ש ואבית תהלה מגושי עפר ומקרוצי חומר והוא שולח אחרינו וקורא אותנו בכל עת ומרמז לנו רמזים קדושים להתקרב אליו ית' ואע"פ שצריך האדם בוודאי להיות שפל בעיני עצמו באמת אעפ"כ צריכין להאמין שהשי"ת מקבל שעשועים גדולים מעבודתינו וצריכין לקיים אל תהי בז לכל אדם ולידע ולהאמין שיש בכ"א מישראל נקודה טובה ויקרה מאד מה שאין בחבירו וצריכין לקבל הארת הנקודה הזאת ממנו וכמבואר במ"א ומי שהולך בדרך זה בוודאי כ"א מישראל חשוב ויקר בעיניו מאד וכשפוגע אפילו בהפחות שבישראל בוודאי יש לו מה לדבר עמו ולקבל ממנו או להאיר בו ואפילו כשפוגע עם העכו"ם יוכל לקבל ממנו וכמבואר במאמר מי האיש החפץ חיים ליקו"א סי' ל"ג וכ"ז זוכין ע"י דרכי התמימות דייקא (שם אות ט) התם הוא יודע את ערכו השפל ע"כ הוא עוסק במלאכתו מלאכת הקודש ועבודת ה' בתמידות עד שאין לו פנאי אפילו לקבוע עצמו לסעודה וכיוצא בזה משאר צרכי העולם רק בתוך שעוסק במלאכתו הוא חוטף ואוכל סעודתו ג"כ בדרך עראי וכו' ואעפ"כ אם רואה שאין עולה האומנות בידו בשלימות והוא רק בבחי' מנעל של ג' קצוות מחמת זה אינו מצפה ג"כ לתשלום גמול גדול על עבודתו מחמת שיודע בעצמו שאינו בשלימות אך אעפ"כ הוא מתענג מאד מעבודתו ומרגיש בו נעימות ומתיקות נפלא מאד ואינו מסתכל כלל על מה שעבודת חבירו הוא בשלימות יותר מעבודתו מחמת שחבירו הוא בעל שכל גדול ובעל השגה ומסתמא יקבל ג"כ תשלום גמול יותר על עבודתו (ומה שיש רבים שנחלש דעתם ונפלו מעבודתם ע"י דברים כאלו שהתקנאו בחביריהם שראו שמעשיהם ועבודתם עולה בידם בשלימות יותר וכו') אבל התם היינו העובד ה' בתמימות באמת הוא אינו מסתכל על זה כלל כי מה לו אצל חבירו זה מעשה חבירו וזה מעשה שלו והוא שמח בחלקו ומתענג מאד מעבודתו עבודת ה' מה שיש לו ריוח מיד ליד ואחר כל העבודות והיגיעות שלו בתמידות אם זוכה רק שהשי"ת יקבל ממנו איזה נחת כל שהוא מאיזה תנועה בעלמא שעושה לשם שמים באמת ובתמימות בוודאי זה יקר מאד מכל הון וכדאי להתייגע על זה כל ימי חייו ובוודאי גם שכרו לא יקופח ויפה קורת רוח אחת בעולם הבא וכו': ועיין

בלקוטי הלכות ה' פסח הלכה ט' שמביא שם לענין שזה בחי' אחד היה אברהם שיחשוב כאילו הוא יחידי בעולם ולא יסתכל על מעשה חבירו שלא יחלש דעתו אפילו אם הוא גדול ממנו וזה בחי' וספרתם לכם לעצמיכם דייקא וכו' ע"ש ותראה דרכים נפלאים לעבודת ה':

מעשה י-מבערגיר ועני

סיפור נורא ונפלא לא נודע פתרונו אך מהרמזים שבסוף הסיפור מובן שמדבר מסוד הגאולה העתידה לבא ב"ב ומסוד המשכת נשמתו של מלך המשיח והנה מכלל הסיפור מובן ומבואר איך שהסט"א אורבת על הקדושה להעלים אותה לגמרי ח"ו ואעפ"כ עצת ה' היא תקום ואתה מרום לעולם ה' לעולם ידך על העליונה והוא ית' גומר את שלו ודייקא ע"י התגברות תוקף ההעלמה כ"כ עי"ז נתרומם ונתעלה אח"כ קרן הקדושה ביותר כמו שראינו בסיפור זה עצמו שמתחלה היה הבערגיר והעני (שמהם יצאו אח"כ הזוג הק' שמלכו אח"כ בכיפה) חשוכי בנים לגמרי ואח"כ תפס האדון היעדניראל את אשת העני (שהיתה צדקנית גדולה ויראת שמים וזכתה שיצאה ממנה אח"כ הבת היקרה והקדושה) ונתעוררו רחמי הבערגיר מאד ועשה דבר מבוהל מאד (ובאמת היה שגעון וכו') עד שזכה להוציאה משם ונחבא עמה בשבעה מקומות של מים, שהם בור ומקוה ואגמים ומעין ונחלים ונהרות וימים (שזה מובן לכל שמרמז לדברים גבוהים ונעלמים מאד) ובכל מקום ומקום נשבעה לו וכו' כמבואר בפנים ודייקא ע"י תוקף התגברות ההעלמה כ"כ זכו אח"כ להוליד בנים ויצאו מהם הזוג הק' הנ"ל אך גם אח"כ התגברה ההעלמה מאד ורצו להפריד בין הזוג הק' הזה וביותר ארבו על הבת היקרה הנ"ל ורצו להשתדך עמה בני השרים וכן רום ההצלחה של העני עד שנעשה קיסר על כל העולם היה ג"כ בכלל התגברות ההעלמה כי עי"ז מיאן ביותר להשתדך עם בן הבערגיר וחשב מחשבות עליו להעבירו מן העולם לגמרי וכו' אך עצה ה' תקום ולסוף מתהפך כ"ז לטובה כי קבלו הזוג הק' הנ"ל את המלוכה ומלכו בכיפה:

עוד מובן מהסיפור איך השי"ת מנהיג עולמו מדה במדה כי כמו שפסקו השופטים על בן הבערגיר ליתן אותו בשק ולהשליכו לים סיבב השי"ת אח"כ שהרוצח שעל הים נתן את בת הקיסר לתוך השק וכמו שהבערגיר נחבא עם אשת העני בשבעה מקומות של מים ונשבעה לו וכו' כמו כן נחבא אח"כ הרוצח עם בת הקיסר ג"כ באלו המקומות וכמו שבן הבערגיר הוכרח להיות נודד מבית אביו עד שנתעה אל המדבר כמו כן באה אח"כ גם בת הקיסר אל המדבר הזה עצמו וכן הקיסר בעצמו נתגרש מביתו ובא ג"כ אל

זה המדבר אך בסוף כל סוף סיבב השי"ת שדייקא עי"ז היתה הישועה כי שם נתוועדו שלשתם יחד והבת קיסר מצאה הכתב וחזרו כולם לביתם וגם הקיסר שב לביתו וקיבלו הזוג המלוכה:

עוד מובן מהסיפור איך שאסור לאדם לייאש את עצמו לגמרי ח"ו כי אין שום יאוש בעולם כלל כמו שראינו בבן הבערגיר שלא עלה על דעתו כלל למצוא את הכתב שטמן בהאילן כי היה שם אלפי אלפים אילנות וכבר נסכם בדעתו שלא לשוב עוד לשום מקום ישוב רק לבלות שם במדבר כל ימי חייו והוכיח גם להקיסר ובת הקיסר שטוב לבלות שם כל ימי חייהם אעפ"כ עדיין לא נתייאש בלבו לגמרי רק הלך בכל יום ועשה לו סימן בשלשה אילנות, וחיפש בהם אחר הכתב כולי האי ואולי ימצא את הכתב (שבו היה עיקר ההתקשרות שבינו לבת הקיסר שמרמז לעצם מקור הקדושה כלל תקוות ישראל) וכשביקש ולא מצא היה בוכה הרבה מאד וחזר משם עם עינים בוכיות וביום שלאחריו עשה ג"כ כנ"ל וכן בכל יום ויום עד שאח"כ מצאה בת הקיסר בעצמה את הכתב שלה והחזירה לו ובוודאי היתה שמחה גדולה ונפלאה אך אעפ"כ גבר היאוש על בן הבערגיר ואמר למה לי הכתב היכן אמצאה וכו', אבלה כאן כל ימי חיי והשיב לה הכתב עד שהוכרחה לבקש ממנו שילך עמה ג"כ וכו' ונתרצה לילך עמה ומזה מובן לכל אדם איך שאסור לייאש עצמו רק לחפש אחר הקדושה בכל עת ואפילו אם נדמה לו שכפי מה שיודע בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו רחוק מאד שישיג את הקדושה אעפ"כ הוא יעשה את שלו ויחפש אחריה בכל כחו ואפילו אם נדמה לו שגם אחר החיפוש זה כמה וכמה שנים ולא מצא עדיין ולא השיג עדיין שום מדריגת הקדושה כלל, ובוודאי צריך לבכות ע"ז הרבה בכל יום אעפ"כ יחפש עוד כולי האי ואולי כולי האי ואולי עד שאם האדם חזק בזה באמת כל ימי חייו, השי"ת מרחם עליו ומסייעה ועוזרה לו מקור הקדושה עצמה לחפש ג"כ עד שכביכול היא בעצמה מוצאת את הכתב ומחזירתו אליו רק מחמת שמוכרח שיהיה הדבר בסוד ובהעלם דבר בשביל קיום הבחירה ע"כ מתגבר עליו היאוש גם אח"כ עד שכביכול מוכרחת לבקש ממנו שילך עמה עד שבאים לביתם וכו', אז מקבלים הגדולה בשלימות: ותוכן ענין הסיפור והרזין עילאין הקדושים שמלובשין בכל ענין וענין שבו גנוז וצפון ונעלם מאד עמוק עמוק מי ימצאנו ועיין עוד בחידושים לחיי מוהר"ן דף ה':

שם בסוף המעשה בלוט כתיב ההרה המלט היינו בערגיר וכו' ולכאורה אינו מובן כי הלא לא נמלט ההרה רק לצוער כמבואר בתוה"ק אך האמת כי המלאך שאמר לו ההרה המלט כיוון בזה שבאמת לא ינצל לוט אלא בזכות אברהם וכ"ש ויהי בשחת וכו' ויזכור

אלהים את אברהם וישלח את לוט וכו' וענין בריחתו לצוער היה בהשגחת השי"ת שעי"ז נולדו עמון ומואב, נמצא שעיקר הצלתו של לוט היה בזכות אברהם שזה רימז לו המלאך במה שאמר לו ההרה המלט, וזה בחי' בערגיר:

(לקוטי עצות מהד"ב, (יראה ועבודת ה' לח) ידוע שכל עבודת ישראל הוא להוציא הקדושה מגלותה מבין הקליפות והסט"א, ולפעמים נתעורר האדם מאד בהתעוררת גדול לאיזה עבודה ודבר שבקדושה ואז יכול לעשו"ת דבר מבוהל ומה שנראה באמת לשגעון, ואין שום שכל אדם שיסכים לזה איך שיוכל להשיג דבר זה אך אעפ"כ מחמת התעוררת אמיתי שלו ה' מצליח בידו וזוכה לעבור על כל הגדרים והמניעות ולשבר את כולם עד שזוכה לגמור הדבר ולהוציא הקדושה מביניהם בשלימות, ובאמת הוא למעלה מדרך הטבע ושכל אנושי לגמרי, אך כל זה הוא בחי' רצוא בחי' עייל, ועיקר הנסיון הוא אח"כ כשהוא בבחי' ושוב כשחוזר ושב לדעתו ולישותו, ואז חוזרת הסט"א ורודפת אחריו והוא מוכרח להתחבא מלפניה בכמה וכמה מיני תחבולות, וכמה וכמה מיני מימות חולפין ועברין עליו וכמה וכמה נסיונות וכו' וכו' ומי שזכה להתחזק גם אז לעבור על הכל בשלום אשרי לו:

שם (אות ל"ט) שורש קדושת ישראל נותנת ומוסרת סימנים לכ"א מישראל הבא להתדבק ולהתקשר בה בכדי שע"י הסימנים הללו יהיה ההתקשרות והיחוד ביניהם בשלימות וזר אל יתערב ביניהם רק שהבע"ד מתגרה מאד בזה עד שגורם שנתרחק ונתגרש האדם מקדושתו למקום מדבר שממנה ואח"כ מתגרה עוד יותר עד שבא רוח סערה ומבלבל כ"כ עד שאובד גם הסימנים ובתוך זה עובר על האדם מה שעובר, וכן ג"כ על ניצוצי חלקי הקדושה השייך לכ"א עובר עליהם ג"כ הרבה, כי הרבה אורבים עליהם לתפסם במצודתם וע"פ רוב האדם עצמו גורם לזה וכל אלו הם כמו שלוחים ממנו ח"ו ואח"כ מתגבר הבע"ד עוד יותר גם על חלקי הקדושה עד שבא בחי רוצח ותפסה במצודתו לגמרי ורוצה להטביע אותה לגמרי ח"ו, אך אעפ"כ עצת ה' היא תקום ואתה מרום לעולם ה' וכשהאדם חזק בדעתו ואינו מייאש עצמו עכ"פ וקובע לו עתים בכל יום לחפש ולחתור אחר סימני הקדושה שנאבדו ממנו ועם שאינו זוכה למצאה עכ"פ הוא מפרש שיחתו על זה לפני השי"ת ובוכה ומתחנן לפניו ית' כבן המתחטא לפני אביו, אז סוף כל סוף יתהפך הכל לטובה, ודייקא ע"י רוצח הזה שתפס הקדושה במצודתו לגמרי, עי"ז מסבב השי"ת שנתקרב הקדושה אל האדם מסמוך לו ממש רק שעדיין אינם יודעים ומכירים זא"ז אח"כ מסבב השי"ת שהמרחיק הראשון שגרם לרחק האדם ולגרשו מקדושתו גם הוא נזדמן לשם וכולם עוזרים לו להאדם לחפש ולבקש אחר סימני הקדושה והשי"ת

בעזרתם שהקדושה בעצמה מוצאת את הסימנים ומחזרת אותם לבעליה היינו להאדם ואז בוודאי נעשה שמחה גדולה אך אעפ"כ עדיין הקדושה אינה מגלת א"ע להאדם שהיא היא זאת, בכדי שלא יהיה ההתקרבות והיחוד בבחי' הריסה בחי' פן יהרסו וכו' ושלא כדת ח"ו ובמקום מדבר וכו', ומחמת זה אפילו כשמחזרת לו הסימנים אח"כ חוזר ומתגבר ההעלמה והיאוש על האדם כי היכן יחפש אחרי הקדושה מאחר שיודע שגם עליה כביכול עבר מה שעבר ומי יודע היכן היא עכשיו ואז הקדושה בעצמה מפייסת את האדם ומבקשת ממנו שילך עמה עד שבאים וחוזרים שניהם למקומם הראשון למקור שורש קדושתם ואז נתוועדים זה לזה, ונעשה היחוד והשמחה בשלימות והיה ה' למלך על כל הארץ וכו', (עיין בפנים עוד ותבין ביותר כפי המרומז בפשוטן של דברים לבד מהסודות הנוראות שיש בכל סיפור זה כמובן בפנים):

מעשה יא-מהבנים שנחלפו

סיפור נורא ונפלא מאד בהפלא גדול כאשר נשמע מפיו הקדוש בעצמו ז"ל וכמבואר בסוף הסיפור מלובש בו סודות קדושים ונפלאים מאד רזין עילאין מדבר מסוד עולם התיקון ובירור הנשמות הק' וניצוצות הק' שנפלו למקום שנפלו ובאו למה שבאו ע"י התגברות התמורות מסוד היכלי התמורות, עד אשר לא די שניתנה המלוכה לבן העבד, ובן המלך האמת נמסר להעבד ונתגדל בביתו ונתרחק מנימוסי מלכות (אף שבטבעו נמשך אחר נימוסי המלכות מאד כמבואר בפנים) אף גם התגברו התמורות כ"כ עד אשר הס מלהזכיר מענין החילוף כלל ולומר עליו כי אולי הוא הבן המלך האמת וכל המדבר מזה מענשין אותו ומתנקמין ממנו ולא עוד אלא שחושבין מחשבות להעביר את בן המלך לגמרי ח"ו ולא יזכר שמו כלל ח"ו בבחי' לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד ח"ו ועד שמוכרח הבן מלך עי"ז לעקור ממקומו ולהיות בורח ומגורש ומטולטל ונע ונד והנה באמת ענין זה עצמו שהתגרה בו המלך (שהוא באמת בן השפחה) כ"כ עד שהוכרח לברוח הוא ג"כ רק מבחי' ההטעאות ושקרים והחליפין והתמורות של היכלי התמורות, כי איך עלה על דעתו לעשו"ת עוולה גדולה כ"כ כנגד העבד עצמו כי אולי הוא אביו (כאשר היה באמת) בפרט כנגד הבן כי לא די שיש אומרים שהוא בן המלך וכל המלוכה שלו, וע"י החילוף והתמורה ניתנה הממשלה לבן העבד בבחי' תחת עבד כי ימלוך אף גם לחשוב מחשבות להעביר את בן המלך לגמרי מן העולם ח"ו עד שהוכרח להיות בורח ומגורש וממה נפשך אין מגיע לו זאת כאשר באמת עלה זאת אח"כ על מחשבת המלך בעצמו והתבונן בעצמו שעשה בזה עוולה גדולה כמבואר

בפנים אך יותר מכל הנ"ל התגברו התמורות בלב הבן מלך עצמו עד אשר נפל בדעתו מאד ונמשך אחר השכרות והלך בשרירות לבו זה גרוע יותר מן הכל וגם זה רק מצד ההטעאות וסברות של שקר הנמשכין מהיכלי התמורות, כאשר התבונן בעצמו אח"כ א"כ שהשי"ת יכול לעשו"ת ענין כזה וכו' היתכן מה שעשיתי ונתהחרט ע"ז מאד כמבואר שם אך זה הענין בעצמו מה שבא להמלך עצמו מחשבות של תשובה וחרטה וכן מה שבאו מחשבות כאלו של תשובה וחרטה לבן המלך האמת, וכל הענין שנסתבב עי"ז אח"כ עד שנגמר התיקון הכל הוא רק בחסדי השי"ת בבחי' ואתה מרום לעולם ה' שהופיע והמשיך איזה הארה והתנוצצת קודש ממקום שהמשיך והופיע, עד שהתחילו התמורות להתברר קצת עד שנתתקן העולם וסיבב השי"ת שהמלך נתעה לתוך עובי היער ע"י שרדף אחר הסוס שברח ממנו והבן מלך נתעה לשם ע"י שרדף אחרי הבהמות שברחו ממנו וכל זה היה מדה במדה כי כשם שגברו עליהם החילופים והתמורות כ"כ כמו כן קיבל הבן מלך את ענשו במה שרדף אחר הבהמות עד אשר נתעה כ"כ עי"ז כי זה ג"כ מבחי' החילוף והתמורה כי השי"ת ברא את האדם עם שכל ודעת שעי"ז הסוס טפל לרוכב כי האדם מושל בדעתו על כל בהמה וחיה ומנהיג אותם, אבל אלו שנמשכו אחר הכסילות והתמורות ע"כ נחלף הדבר אצלם שהבהמות משכו והנהיגו אותם עד שנתעו למקום שנתעו ע"י שרדפו אחריהם כ"כ וע"כ באמת כשאמר הבן מלך לאדם היער שהוא רודף אחר הבהמות אמר לו האדם הנ"ל חדל לך לרדוף אחר העוונות כי אין זה בהמות כלל רק העוונות שלך הם מוליכין אותך כך די לך כבר קבלת את שלך וכו', ועתה חדל לך מלרדופם עוד בא עמי ותבוא למה שיאות לך וכו' ודייקא לבן המלך אמר כך וכמובן גם בפנים כל זה מובן מפשוטי פשוטי של דברים אבל העמקות הנפלא ורזין עלאין שיש בכל ענין הסיפור הקדוש הזה אפילו בענינים שנדמה לנו שהוא כפשוטו בפרט במה שמבואר לעין כל כי הם סודות נוראים, כגון החוכא ששמעו בהיער שביאר להם אח"כ אדם היער סוד הענין וענין אדם היער עצמו והשק עם לחם שמצא הבן מלך ביער שעי"ז נמכר לו המלך לעבד עולם ואיך שהעביר אותם אדם היער על מקום שהיו שם נחשים ועקרבים והכניסם לביתו שעומד באויר והאכילם והשקם, ואיך שסיפר שם המלך בעצמו לבן המלך הסיבה שבא על ידה לכאן ואיך ששמעו שם קול החיות והעופות והטו אזנם ושמעו שהוא ניגון נפלא, ואיך שביאר להם אדם היער אח"כ סוד זה הניגון וענין הכלי שמסר לבן המלך וצוה לו לילך אל המדינה שנקראת בשם זה, המדינה טפשית והמלך חכם, ושם יבא אל הגדולה שלו, וכל עניני הסיפור עד גמירא, כולם נוראים ונפלאים מאד גנוזים וצפונים וטמונים מעין כל בבחי' מה רב טובך אשר

צפנת ליראיך ואשרי למי שיזכה להבין ולהשיג איזה התנוצצות בהם: (לקוטי עצות מהד"ב (דעת י"ז) מה שהעולם רחוקים כ"כ מהשי"ת הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת וכמבואר במ"א כי באמת כשהיכלי התמורות מתגברין אזי לא די שממירין ומחליפין רע בטוב וטוב ברע וכו', בכל העולם וגורמין שכל הממשלה והגדולה הוא רק לבן השפחה ובפנימיות מחשבתו של בן השפחה בעצמו התגברו ג"כ ההיכלי התמורות כ"כ עד שהפכו את דעתו ולבבו כ"כ לגרום רעות גדולות לאביו האמיתי בעצמו ולגרש את בן המלך לגמרי אף גם בפנימיות מחשבת בן המלך האמיתי בעצמו התגברו ג"כ ההיכלי התמורות והמירו והחליפו את דעתו להיפוך מן האמת עד שנפל בדעתו כ"כ ע"י שחרה לו על מה שנתגרש עד שלקח עצמו אל השכרות והלך בשרירות לבו (וכנ"ל באריכות) וע"כ באמת אח"כ אפילו הבן השפחה בעצמו כשבא קצת לכלל ישוב הדעת הבין בעצמו שחטא חטאה גדולה במה שגירש את בן המלך כי ממה נפשך וכו' ומכש"כ הבן מלך כשנתיישב דעתו אזי הבין האמת שאדרבא אם השי"ת יכול לעשו"ת כזאת וכו' א"כ היתכן מה שעשיתי וכו' ונתחרט מאד וע"י החרטות האלו חזר העולם לתיקונו וכמב"פ הרי ראינו כי הכל תלוי רק בישוב הדעת באמת כנ"ל:

(שם ממון פרנסה כ"ג) לפעמים האדם רודף אחר פרנסתו, או אחר שאר דברים שנדמה לו שהוא מוכרח מאד לרדוף אחריהם והוא רודף אחריהם כל ימיו ואינו יכול להשיג אותם ומחמת זה הוא מלא כעס וכמאובים תמיד ובאמת אם היה משים אל לבו היה רואה בעצמו שהוא רודף רק אחרי העוונות שלו כי העוונות שלו הם מתעים אותו מוליכים אותו מענין לענין ומסיבה לסיבה עד שהוא רודף אחרי ההבל ממש כל ימיו ולא יתנהו השב רוחו ובאמת אולי כבר קיבל ענשו על העוונות שלו די והותר והגיע כבר זמן תיקונו ומנוחתו:

(שם תשובה ח') אם היה האדם זוכה לחרטה גמורה באמת, אז אע"פ שיכול להיות שאח"כ יחזיר למקומו ויהיה נעשה עמו מה שנעשה אעפ"כ כבר היו מבלבלין אותו המחשבות של חרטה ותשובה בכ"פ עד שסוף כל סוף היה זוכה לבא אל תיקונו האמת בשלימות וכמו שראינו מהבן מלך שנחלף, ואפילו הבן שפחה ע"י שנתחרט היטב באיזה פעם, עי"ז היו באים עליו גם אח"כ חרטות תמיד על המעשה רע והעוולה הגדולה שעשה כנגד הבן מלך על שגירשו וכו', עד שע"י החרטות אלו של שניהם חזר העולם לתיקונו וכמבואר בפנים):

מעשה יב-מהבעל תפלה

סיפור נורא ונפלא הפלא ופלא כמובן מהמבואר בסוף הסיפור שמדבר מסוד מיתת המלכים ותיקונם וכו' ולפי פשוטו ג"כ מבואר בו בכל ענין וענין מוסר השכל ודרך ישרה, ומספר בכלל כמעט מכל מיני הטעאות וסברות כוזבות של שקר וטעות שנמצאים בעולם ומהבירור והתיקון שלהם:

והנה הבעל תפלה שהיה כל עניניו ומחשבותיו ומעשיו רק בשביל התכלית האמיתי ונצחי והיה עוסק תמיד בתפלות וכו' היה יושב חוץ לישוב, רק שהיה רגיל לכנוס לישוב בשביל לקרב בני אדם לעבודת השי"ת ומי שנתרצה עמו הוליכו תיכף חוץ לישוב כי רוב ישוב העולם כפי מה שהוא עכשיו קודם גמר התיקון הם רחוקים מאד מהתכלית האמת כמאמר כי רוב מעשיהם תוהו וכו' וכל הנהגותיו של הבעל תפלה ואנשיו היה כמעט להיפוך ממנהג ישוב העולם וע"כ היה אצלם תענית וסיגוף גדול תענוג גדול יותר מכל התענוגים שבעולם כמבואר לקמן מזה, סיפור מישוב העולם שרובם נמשכים אחר הבלי העולם ותענוגיו ותאוותיו וע"כ היה מקום הבעל תפלה ואנשיו חוץ לישוב וכמו כן גם עכשיו מי שרוצה לחשוב על תכליתו באמת לבד מה שצריך להרבות בהתבודדות ממש אלא אף גם כשהוא בתוך הישוב ומוכרח להיות מעורב עם הבריות כאלו שהם רחוקים לגמרי מן התכלית אעפ"כ כבר ידוע כי עיקר האדם הוא השכל והמחשבה ע"כ צריך ליזהר גם אז שיהיה עכ"פ במחשבתו חוץ מן הישוב וירחיק מחשבתו ודעתו וכל הנהגותיו מכל בחי' ההנהגות הזרות ומדות זרות ודעות רעות וסברות של שקר הנמצאים ושכיחים הרבה ברוב בני הישוב ואולי שזה נכלל ג"כ במה שמבואר לקמן שע"י הרוח סערה נתבלבל כל העולם ונעשה ממדבר ישוב וכו' כי עכשיו בעוה"ר רוב בני הישוב הם תועים הרבה מדרך האמת והם ממש בבחי' תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו, ולא עוד אלא שאינם מרגישים כלל שהם תועים במדבר, רק אדרבא נדמה להם שזה עיקר הישוב וע"כ היה מוכרח הבעל תפלה עם אנשיו לישב חוץ לישוב וכו' ועל בגדים לא היה מקפיד כלל, כי רוב בני העולם לוהטים מאד אחרי בגדים יקרים ועי"ז הם נתפסים ביותר ברשת הבע"ד כמבואר במ"א על פסוק ותתפשהו בבגדו והבעל תפלה לא הקפיד ע"ז דייקא כלל ואעפ"כ מבואר לקמן שכשהי' מבין הבעל תפלה באחד מאנשיו שהוא צריך לעבודת ה' שיהיה מלובש במלבושי זהב היה מספיק לו אך ממילא מובן כי זה רק ליחידי סגולה אבל רוב בני אדם בוודאי יותר נכון הדרך לפניהם שלא להקפיד על בגדים כלל בפרט כל זמן שלא הגיעו למדריגה גדולה ועשירות רב ואם ירצה השי"ת לטובתם שילכו מלובשים בבגדים יקרים כי מסוגל להם לעבודת ה' אין מעצור

לה' להושיע ולהשפיע להם הון רב, אבל הם בעצמם צריכים ליזהר ולקשר לעצמם בדעתם היטב שעל בגדים אין צריכין להקפיד כלל כנ"ל וכן על שאר צרכי האדם כגון אכילה ושתיה ג"כ אין להקפיד כמבואר שם שבמקום זה שהיה יושב שם הבעל תפלה היה שם נהר לפניו ואילנות ופירות והיו אוכלים מן הפירות: והנה מובן בפנים איך שבני הישוב היו אורבים על הבעל תפלה לתפסו וזה מחמת שנתבלבל העולם ונתעו בדעות משובשו"ת שלהם כ"כ, עד שמי שהוא מקורב אל התכלית האמת ומדבר כנגד סברותיהם המוטעות ועסק לקרב בני אדם לעבודת השי"ת, אורבים עליו ללכדו ולתפסו ע"כ צריך להתנהג בזה בחכמה גדולה כמבואר בפנים התנהגות הבעל תפלה בזה:

והנה מבואר בפנים מיני דרכים והנהגות זרות ודעות רעות שנשתבשו בהם בני העולם אחר בלבול הרוח סערה וביותר מאריך לבאר מענין המדינה שנפלו מאד לתאוות ממון וכו' מלבד מהפנימיות הגדול שיש בכל הסיפורים האלה ושרשי הדברים מאין נמשכו ונשתלשלו כל מיני הטעיות ושיבושים אלו שנשתבש העולם בהם כ"כ, לבד מכל זה המעיין ישפוט בצדק כי אין כל זה סיפור שכבר היה לעולמים רק כך מתנהג העולם גם עכשיו עם כל הפרטים המבוארים שם ויש שהתגברו עליו ביותר הטעיות ושיבושים הנמשכים מכת זו שבחרו להם זאת לתכלית ויש שהתגברו עליהם שיבושים אחרים של כת אחרת ביותר וכן יש בזה שינויים רבים לפי שינוי המקומות והזמנים כי לפעמים גם על אדם אחד בזמן זה מתגבר עליו מדה רעה זה ודעה זרה זו ביותר ובזמן אחר מתגבר עליו מדה אחרת ודעה אחרת משובשת אחרת, הכלל שע"י כל זה רחוקים העולם מהתכלית האמיתי כ"כ כ"כ עד שארז"ל ראיתי בני עליה והמה מועטים, וע"כ כל המעיין בסיפור זה בעין האמת ובלב נבון ומחשבה ישרה וטהורה ילמוד מכל זה מוסר השכל וצדק איך שיזהר בנפשו מאד שלא להכשל ולהתעות בדרכים התועים האלה רק אדרבא יפשפש במעשיו אולי כבר נתעה ונשתבש באיזה כיעור ח"ו, יזרז עצמו לברוח ולצאת ממנו ולשוב בתשובה שלימה, ולברר לעצמו טעותו ושיבוש דעתו ע"י כל המובן מסיפור הנורא הזה ומשאר דברי רז"ל הק' והנאמנים הנאמרים בצדק ובמשפט אמת וישר:

עוד מובן מסיפור זה כמה צריכין להתחזק לעסוק בעסק זה לדבר עם בני אדם מענין התכלית האמת ולהוציאם מטעותם, ואף אם יש לו עי"ז שונאים ואורבים עליו לתפסו, ואף אם נדמה לו שאינו פועל כלום אצלם בדיבוריו ואינם נשמעים אצלם כלל אעפ"כ הוא יעשה את שלו ויתחזק לעסוק בזה וידבר עמהם עוד הפעם ופעמים הרבה מאד, עד אשר אפילו אם יהיו לו עי"ז יגיעות גדולות ויעבור זמן הרבה שיעסוק עמהם ולא יפעל אצלם בשלימות שום דבר כלל: רק שעכ"פ יהיה מובן מתוך דבריהם שכבר יש

בלבם איזה ספק קצת אולי כנים דבריו שהעיקר הוא לעסוק ולהשתדל בשביל התכלית האמת, אף שבפועל ממש לא יראה מהם עדיין שום דבר הנוטה לזה רק אדרבא מתנהגים כהנהגתם הראשונה, אעפ"כ גם דיבורים אלו שישמע מהם שכבר מסופקים קצת בענין זה, גם זה יהיה חביב ויקר בעיניו מאד כמוצא שלל רב מאחר שהמובן אצלו שכבר התחילו הדברים ליכנס באזניהם קצת ולבלבל אותם ולעשו"ת להם איזה ספק עכ"פ, שלא יהיו חזקים כ"כ בשיבושי דעותיהם, ויבטח בהשי"ת כי סוף כל סוף יגמור עי"ז כל ענין התיקון בשלימות:

ושאר כל עניני הסיפור בפרט מענין הקיבוץ הק' של המלך ואנשיו ואיך שהראה לכל אחד מאנשיו דרך מהיכן לקבל כחו וענין היד שהיתה אצל המלך שהוא הלאנד קארט של כל העולמות ואיך שנתפזרו כולם ע"י הרוח סערה וכו', ואיך שאח"כ נתקבצו כולם ועי"ז נתתקן כל העולם וענין הדרך של הגבור להחרב התלוי' באויר שמשם מקבל כחו ושרק ע"י דרך זה יכולים לתקן ולהוציא מתאוות ממון ע"י המאכלים שמתבשלים בהקעך ע"י הצינורות הנמשכין אליה מן ההר של אש שרובץ עליו האריו ושאר כל פרטי הענינים המבוארים בפנים ואיך שכל הסיפור הזה מרומז בישעי' קאפיטל ל"א וכו' הגם כי אין לנו שום השגה ושום התנוצצות הדעת בכל זה אעפ"כ מובן וגלוי לעין הכל בחוש ממש כי כולם דברים נפלאים ונוראים מאד לא יכילם כל רעיון ומתעורר תשוקה נפלאה לעבודת ה' לכל מעיין בהם מי ראה כזאת מי שמע כאלה:

(לקוטי עצות מהדורא בתרא (יראה ועבודת ה' מ') הכל מוכרחים להודות שכל מי שהוא משתדל ביותר וסמוך יותר אל התכלית הוא ראוי להיות ראש ומלך על הכל כי הכל מודים שהעיקר הוא התכלית אך מעת שהרוח סערה הגדולה בלבל והפך את העולם לגמרי מים ליבשה ומיבשה לים וממדבר לישוב וכו' והמלך והמלכה וכו' וכל אנשיו נתפרדו ונתפזרו וכל אנשי העולם נתבלבלו ונתפרדו ונחלקו לכתות כתות לענין החקירה מה הוא התכלית קצת מהם אמרו שעיקר התכלית הוא כבוד להיות רודף ביותר ח"ו אחרי הכבוד ולהשיגו והיה להם הוכחות וראיות וסברות ע"ז, וקצת אמרו שעיקר התכלית הוא רציחה וכעס ואכזריות ואבירות הלב, וקצת אמרו שעיקר התכלית הוא משגל, וכן כל הכתות אשר נבוכו מאד ונשתבשו בענין התכלית כמבואר כ"ז בפנים, וכל כת מהם בכל מדה או תאוה שבחרו להם להתכלית בוודאי היו משוקעים בה מאד כי מלבד שטבע האדם בעצמו נמשך אחר תאוות ומדות רעות מלבד זה היה הדבר אצלם כמו אמונה שזה הוא התכלית כפי מה שבחרו כל כת מהם לעצמם לפי דעתם הנבוכה, וביותר מכולם נשתבשו ונבוכו מאד הכת שבחרו להם שהממון הוא התכלית

עד שעשו להממון לע"ז ואלקות גמור ח"ו והיו מקריבין עצמם לקרבנות להע"ז של ממון ובאמת אע"פ שמכל התאוות רעות קשה מאד להוציא את האדם המשוקע בהם, בפרט כשמושרש בהם כ"כ עד שנעשו אצלו כמו אמונה ותכלית, אך יותר קשה מכולם הוא להוציא ולתקן את אלו הנופלים ומשוקעים ביותר בתאוות ממון, כי משם קשה מאד להוציאם וכמב"פ ובאמת אע"פ שכמעט רוב בני אדם כל אחד מהם כלול מהרע של כל הכתות ודעתו משובשת ומבולבלת מכל מיני שיבושים הנ"ל ופעם מתגרה בו מדה זו ותאוה זאת ביותר ופעם אחר מתגרה בו תאוה ומדה אחרת אעפ"כ גם בכלל בני אדם יש ג"כ חילוקים גדולים בין אדם לחבירו זה לוהט אחרי רדיפת הכבוד ביותר וזה מתגבר בו בטבעו הכעס והרציחה ביותר וכיוצא בכל המדות הנ"ל ואשרי להכת הקדושה שהסכימה דעתם לתכלית האמת באמת, ואמרו שעיקר התכלית הוא רק לעסוק בתפלה ולהיות עניו ושפל ברך וכו', (על דרך שאמרו רז"ל תפלת השפל אינה נמאסת, סוטה י"ד) ובחרו להם הבעל תפלה למלך שהוא היה צדיק גדול וקדוש מאד, וע"י הבע"ת והכת שלו הנ"ל ובזכות ריבוי תפלותיהם הק' נתקבצו המלך ואנשיו, וכל הכתות הנ"ל יצאו מהשטות והטעות שלהם וחזרו בתשובה וחזר כל העולם כולו לתכלית תיקונו בשלימות: (שם ממון פרנסה כ"א) צריכין ליזהר ביותר שלא להיות להוט אחר תאוות ממון כי יש שלהוטים כ"כ אחר הממון ומשוקעים בזה ביותר עד שכל המעלה והחשיבות אצלם רק כפי הממון ומי שאין לו רק ממון מעט ובפרט מי שהוא עני לגמרי אינו כלל בגדר האדם כפי שטות דעתם ונחשב ביניהם רק כמו חיה ועוף וכן מי שיש לו ממון הרבה ביותר הוא בעיניהם כמו למעלה מגדר אדם רק בבחי' כוכב או מזל או מלאך עד שיש להם כ"כ ממון הרבה ביותר עד שנחשבים אצלם כמעט כמו אלקות גמור וע"ז ח"ו, וכ"כ נכנסו הרבה מבני העולם בשטות וטעות הזה של תאוות ממון עד שהעניים וחסרי הממון נפלו בעיני עצמן ובדעתם כ"כ נגד העשירים ובעלי הממון עד שכמעט שמקריבין עצמן לקרבן אליהם מחמת ההתבטלות שיש להם בפני ריבוי הממון שלהם ובאמת לא כן הוא וכמו שאמר הכתוב ומה לעני יודע להלוך נגד החיים כי גם העני בכלל בני אדם יחשב כמו העשיר, וגם העשירים הם רק בני אדם וכמו חציר ימלו ואין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו' ובאמת יש בני אדם שמשוקעים כ"כ בתאוות הממון עד שמי שבא להוכיח להם שתאוות ממון הוא שטות והממון אינו תכלית כלל אז לא די שאין דבריו נשמעין אצלו כלל אף גם שהוא אצלם כמו מי שמדבר נגד האמונה, כי הממון הוא אצלם עיקר התכלית והאמונה ח"ו ובאמת אלו הנופלים לתאוות ממון קשה מאד להוציאם מזה יותר מכל הנופלים לשאר התאוות ר"ל אם לא ע"י הדרך המבואר בפנים:

(שם כב) יש מאכלים כאלו (מסתמא הם רוחניים כמובן) שכשזוכים לאכול ולטעום מאלו המאכלים משליכין תיכף תאוות ממון ומרגישים גודל הסרחון של ממון שהוא מסריח כצואה ממש עד שמתביישין מאד עם הממון, והממון הוא הבושה הגדולה מכל הבושו"ת וכל מי שיש לו יותר ממון הוא מתבייש ביותר, וגם הקטנים במעלה וחסרי הממון מתביישים בעצמם ג"כ על שהיו קטנים כ"כ בעיני עצמם מחמת חיסרון הממון כי עתה נתגלה להם שאדרבא הממון הוא עיקר הבושה, וע"כ העשירים מתביישים עוד ביותר, וטומנים עצמם במחילות עפר מגודל הבושה שמתביישים אחד מחבירו עד שאינם יכולים להרים פניהם כלל מפני הבושה כי מאכלים אלו הנ"ל יש להם סגולה זו שעל ידם ממאסין בממון בתכלית המיאוס ומשליכים אלילי כספם ואלילי זהבם כמו שיהי' לעתיד ב"ב:

(שם צדיק פ') הצדיק האמת העוסק לקרב ב"א לעבודת השי"ת יושב עם אנשיו חוץ לישוב היינו כי כל ישיבתו והנהגותיו הוא בוודאי ההיפוך ממש מדרכי הישוב אשר מעשיהם תהו ורודפים אחר המותרות וטרודים בהבלי הזמן, אבל להצדיק עם אנשיו הם רחוקים מכ"ז לגמרי ומסתפקים במה שיש להם ובפרט על בגדים ומלבושים אינם מקפידים כלל והם כיושבים חוץ לישוב לגמרי ממש בכל דעותיהם והנהגותיהם ועוסקים רק בתפלה ושירות ותשבחות להשי"ת ותשובה ווידוים ותעניתים וכו' ואצל אלו האנשים כל העבודה הגדולה שבעבודת ה' שנדמה לרוב העולם לדבר קשה מאד לקבל על עצמם עבודה כזאת בפרט סיגופים ותעניתים וכיוצא, אבל אצלם כ"ז יקר מכל התענוגים שבעולם כי יש להם תענוג מן הסיגוף הגדול או מתענית וכיוצא יותר מכל התענוגים שבעולם אך אע"פ שהם יושבים חוץ לישוב אעפ"כ נכנסים ג"כ בכ"פ אל הישוב כדי לקרב עוד ב"א לעבודת ה' ומתנהגים בזה בחכמה גדולה כמבואר בפנים:

(שם פז) זה הצדיק הנ"ל יכול להספיק לכאו"א מהמקורבים אליו מה שצריך לו ואם הוא מבין באחד מאנשיו שלפי מוחו הוא צריך לעבודת ה' שיהיה מלובש במלבושים יקרים מאד הוא מספיק לו, וכן לפעמים להיפוך דהיינו שיתקרב אליו איזה עשיר והוא מוציאו מן הישוב כנ"ל ומנהיגו שם בבגדים פחותים והכלל כי הוא יודע צורך הספקת כל אחד ואחד וכך הוא מספיק לו ומנהיג אותו כנ"ל:

(שם תפלה כד) גודל מעלת קדושת התפלה שעולה על הכל כי הלא הבעל תפלה שהיה צדיק גדול וקדוש מאד בכל המדות טובות ובכל מעלת הצדקות ואעפ"כ עיקר שמו נקרא בעל תפלה וחיבר חיבורים הרבה בענין התפלה וסידר לתלמידיו דרך נכון בזה, והוא דייקא זכה לעבור על המקומות של כל אנשי המלך, וכל אנשי המלך בעצמם שכ"א

מהם היה חידוש נורא ונפלא כ"א כפי בחינתו ומדתו, אעפ"כ כולם הודו ואמרו שמה שנתקבץ המלך עם אנשיו ונתתקן העולם בשלימות, הכל הוא רק בזכות הבעל תפלה ובזכות ריבוי תפלותיו הקדושות, וכן טהרת כל העולם ותיקונו כל כת וכת כפי בחינתה היתה רק ע"י הבעל תפלה הנ"ל:

(שם תוכחה ז) זה העוסק לקרב ב"א לעבודת ה' אע"פ שבאמת בוודאי העיקר להשתדל שיתקרבו אנשים גדולים אנשי שם דהיינו חכמים עשירים מיוחסים, כי אנשים כאלו יש להם מעלה יתירה וגבוה גם מצד נשמתם וגם כי כשזוכין לקרב אנשים כאלו אזי הקטנים במעלה מתקרבים ממילא כמובן וכמבואר מזה במ"א אך אעפ"כ מחמת שהבע"ד מתגבר ע"ז מאד והעיקר על התקרבות הגדולים, ומזמין ע"ז כמה וכמה מניעות ע"כ גם זה הצדיק האמת המתחיל לעסוק בזה לקרב ב"א לעבודת ה' מוכרח ג"כ בהתחלה ראשונה לעסוק תחלה עם הקטנים במעלה דהיינו עם העניים וכיוצא, ולדבר על לבם לעוררם להשי"ת ולהסביר להם היטב שאין שום תכלית מכל העולם כולו רק לעסוק בעבודת ה' כל ימי חייו וכיוצא בדברים האלה, עד שנכנסין דבריו באזניהם ונתרצין בכל לבבם ובכל נפשם להתחבר עמו ואז הוא לוקח אותם ומוליכם למקומו שהוא חוץ לישוב (וכמבואר לעיל ביאור הענין של חוץ לישוב) ואח"כ כשאלו המקורבים זוכים לקבל דבריו באמת ועוסקים רק בתפלות וכו' ותעניתים וכו' עד שנמצאים גם ביניהם איזה אנשים שהם ראוים ג"כ לקרב ב"א לעבודת ה', אז נותן להם הצדיק רשו"ת לכנוס ג"כ להישוב ולעסוק בענין זה עד שנתרבה ונתגדל הקיבוץ של הצדיק הנ"ל ועושה רושם גדול בעולם:

(שם אות ח) זה הצדיק שהוא בחי' הבע"ת שעוסק לקרב ב"א לעבודת ה', הוא מתנהג בזה בחכמה גדולה ומשנה ומחליף עצמו אצל כל או"א בשינוי אחר כמבואר בפנים וכן כשהוא מבין שלא יפעל כלום הוא מסבב בדיבורים אחרים ומעלים כוונתו הטובה כמב"פ וכל זה כדי שלא יכירו אותו כי זה הוא כי אז אפשר שלא יכנסו דבריו כלל באזני השומע ולא יאבה לדבר עמו ולשמוע דבריו כלל מחמת גודל תוקף התגברות הארס הרע המושרש בלב כמה ב"א עד שעי"ז תיכף כשמתחילין לדבר עמהם ולקרבם אל הטוב, אזי מתעורר הרע ח"ו לעומת זה עד שעי"ז לא די שאינם שומעים לדבריו הנעימים אף גם לפעמים מתעוררים כנגדו בשנאה ומלחמה גדולה וכמובן גם בדברי רז"ל, ובשביל זה מוכרח הצדיק לשנות עצמו ולהעלים כוונתו הטובה כמב"פ:

מעשה יג-מהז' בעטלירס

סיפור נורא ונפלא כולל ענינים רבים וכל ענין וענין הוא סיפור נפלא הפלא ופלא מלא סודות נפלאים ורזין עלאין לבד מהמוסר הנפלא המובן מכל סיפור וסיפור גם לפי פשוטו:

והנה מתחלת הסיפור מהמלך שמסר המלוכה לבנו יחידו מובן שם איך צריך האדם להתחזק להיות בשמחה תמיד גם בעת ירידתו מן המלכות ח"ו (ומי שאינו יכול לחזק עצמו בשמחה גם בעת הירידה אז נכון והגון מאד מה שירד ממעלתו מאחר שאינו יכול לחזק עצמו בשמחה בשעת הירידה ח"ו):

וכן מובן שם איך שאפילו האדם הגדול שבגדולים צריך ליזהר מאד שלא יכשל ח"ו ע"י ריבוי חכמתו כמו שהיה אצל זה הבן מלך עם החכמים שלו שע"י ריבוי חכמתם נפלו לאפיקורסת ר"ל והבן מלך בעצמו, אף מחמת שהיה בו טוב היה נזכר לפעמים היכן הוא בעולם והיה גונח ומתאנח הרבה על שנפל למבוכות כאלו אבל תיכף כשהתחיל לשמש עם השכל חזרו ונתחזקו אצלו החכמות של אפיקורסת וכן היה כמה פעמים כמבואר בפנים מזה מובן איך צריכין להזהר ולהשמר שלא לכנוס בזה כלל ועל זה נאמר ואל תתחכם יותר וכבר מבואר ע"ז אזהרות הרבה בדבריו ז"ל:

(ליקוטי עצות מהד"ב (חקירות אות ד') לפעמים יש בני אדם שמרבים לעסוק רק בחכמות, וע"פ רוב כוונתם בזה רק בשביל הבלי עוה"ז דהיינו בשביל חשיבות וכבוד או ממון וכיוצא, ומחמת שעוסקין רק בחכמות עי"ז שוכחין טכסיסי המלחמה לגמרי, (היינו איך ללחום המלחמה הגדולה שצריך האדם ללחום בעוה"ז שהוא מלחמת היצר), ולפעמים באים לאפיקורסת גמור ע"י החכמות וכמבואר לעיל ע"כ צריכין ליזהר מזה מאד):

והנה אחר סיפור זה של הבן (שזה הסיפור ג"כ לא נגמר ולא נסתיים עדיין) מתחיל לספר מענין הבנים שהם זכר ונקבה שנאבדו בעת הבריחה בעת שעברו דרך היער ואיך שבאו להם הבעטלירס ונתנו להם לחם ובירכו אותם, ואח"כ מספר מענין החתונה שלהם ואיך שהשתוקקו אחרי הבעטלירס ובאו עוד אליהם ונתנו להם דרשה גישאנק, וכל סיפור וסיפור הוא ענין נורא ונפלא מאד כמובן לכל המעיין בו:

והנה כלל סיפור הבעטלירס הוא כולל כמעט כלל השיעור קומה כי הראשון היה עור, והשני היה חרש והשלישי היה כבד פה, והרביעי היה צווארו עקום, והחמישי היה בעל חטוטרות, והששי היה בלא ידים, והשביעי היה בלא רגלים ובאמת היו שלמים בכל האיברים הנ"ל בשלימות גדול שאין שלימות אחריו רק אדרבא מחמת גודל הפלגת

שלימות מעלתם ומדריגתם הגבוה והעצומה והנוראה מאד וכן מחמת גודל התגברות ההעלמה של זה העולם ע"כ היו נראים בעיני העולם כעור וחרש וכיוצא בזה וכן מובן שם עוד תוקף התגברות ההעלמה וההסתרה של זה העולם עד שבחי' חתונה קדושה ונפלאה ונוראה כזאת שכלולה מסיפורים נפלאים ונוראים כאלה, היה מקום החופה והחתונה בתוך בור גדול שכיסו אותו עם קנים ועפר וזבל והסעודה היתה ממה שקיבצו לחם ובשר מסעודת המיניניס (יום הולדת) של המלך והחתונה הזאת היתה בשמחה גדולה נוראה ונפלאה כ"כ ובהתגלות נורא ונפלא כ"כ עוד מובן שם גודל מעלת השתוקקות וכיסופין דקדושה כי ע"י מה שהיו הבנים הקדושים מתגעגעים ובוכים ומשתוקקים בכל פעם איך לוקחים בכאן זה הבעטליר וכו' זכו שנתגלה להם בכ"פ בעטליר אחד מאלו הבעטלירס וגילה להם נוראות נפלאות חדשו"ת ולא עוד אלא שזכו הבנים שהבעטלירס מסרו ונתנו להם כל הבחינות הנ"ל בתורת מתנה לדרשה גישאנק וממילא מובן גם גודל מעלת ומדריגת הבנים הקדושים שזכו לקבל מתנות כאלו אבל עכ"פ הכל היה ע"י השתוקקות וגיעגועים וכיסופים הק' שלהם:

עוד מובן שם איך שכשמגיע להאדם איזה זמן של שמחה (כגון שמחת חתונה וכיוצא) צריך להזכיר את עצמו החסדים שעשה עמו השי"ת מעודו עד היום הזה וליתן להשי"ת שבח והודיה על כל זה מתוך שמחתו ולהתעורר מתוך שמחתו בכיסופין וגיעגועין גדולים להשי"ת שגמל ועשה עמו חסדים כאלה דייקא, כי הכל רק בתורת נדבה חנם מאתו ית': והנה הבעטליר הראשון העור התפאר עם חיים ארוכים שלו, ואמר על עצמו ואני זקן מאד ועדיין אני יניק לגמרי וכו', ויש לו הסכמה ע"ז מהנשר הגדול וסיפר על זה מהאנשים שהלכו בספינות הרבה על הים ובא רוח סערה ושיבר את הספינות וכו', וענין הזקנים שכל אחד מהם סיפר מעשה ישנה מה שהוא זוכר מהזכרון הראשון וכו' והנה כל זה הסיפור הוא נורא ונפלא אף לפי פשוטן של דברים ממש, כי מי שמע כזאת שיתפאר בן אדם בזכרון כזה שזוכר גם כשחתכו את טבורו שזה סמוך ללידה ממש תיכף בצאתו מרחם אמו (הגם כי מצינו בירושלמי כתובות פרק אע"פ שהתפאר שמואל שהוא מכיר להמילדת שלו מעת לידתו, וריב"ל אמר שהוא מכיר להמוהל שלו מעת מילתו, ור' יוחנן אמר שהוא מכיר אותן הנשים שהיו עם אמו בעת לידתו, באמת גם הם היו גדולים במעלה מופלגת מאד כמפורסם גדולת מעלתם בכל הש"ס) וכאן התפאר בבחי' זה הזכרון הזקן הראשון, והזקן השני תמה עליו וענה בלשון תימה ואמר זאת היא מעשה ישנה וכו' אבל אני זוכר גם כשהיה הנר דולק וכו', וממילא מובן שאין לבחי' התפארות הזכרון של הזקן הראשון שום ערך כלל נגד בחי' הזכרון של זה הזקן השני

וכן לזה הזכרון של הזקן השני נגד בחי' הזכרון של הזקן השלישי וכן להלן גבוה מעל גבוה בלי שום שיעור וערך כלל וכן אין שום ערך כלל גם להזכרון של הזקן השמיני נגד הזכרון של זה הבעטליר העור שהיה אז תינוק לגמרי וענה ואמר להם אני זוכר כל אלו הזכרונות ואני זוכר לאו כלום אין איך גידיינק גאר ניט מי שמע התפארות נפלאות ונוראות כאלה גם לפי פשוטן של דברים, אך באמת ממה שסיים ואמר להם הנשר הגדול חזרו אל הספינות שלכם שהם הגופים שלכם שנשברו שיחזרו ויבנו וכו' מזה מובן כי האנשים שהלכו בספינות הרבה הנ"ל הם נשמות מצדיקים שבאו בזה העולם מלובשים בגופים שהם בחי' הספינות ועל דרך שמבואר בזוה"ק פ' ויקהל דף קצ"ט יונה דנחית לספינה דא איהו נשמתא דבר נש דנחתא להאי עלמא למיהוי בגופא דבר נש וכו', וכדין בר נש אזיל בהאי עלמא כספינה בגו ימא רבא דחשיבת לאיתברא כד"א והאניה חשבה להשבר וכו' וכדין אעיל קוב"ה רוח סערה תקיפה וכו', ודא איהו דקא מטי לספינתא וכו' וכיוצא בזה מובן גם בתיקונים תיקון י"ח שזה בחי' מה שמבואר בסיפור זה איך שבא רוח סערה ושיבר את הספינות (המשמעות שהגופים נשברו ומתו ר"ל) והאנשים ניצולו ובאו אל מגדל אחד ועלו על המגדל וכו' והיה שם כל טוב וכל התענוגים שבעולם (מובן לכאורה המשמעות דר"ל על הנשמות של צדיקים שהיו מלובשים באותן הגופים שניצולו ועלו למקום מנוחתם לגן עדן התחתון ואולי גם לגן עדן העליון) ושם סיפרו כל אחד מהם מה שהוא זוכר מזכרונו הראשון וממילא מובן ששם אין שייך לומר שהיו כל ההתפארות של בחי' הזכרונות האלו כפשוטן ממש רק עוד יותר גבוה מעל גבוה בלי ערך ושיעור כלל וכפי זה מובן ממילא שהנשר הגדול שבא ודפק על המגדל וכו' ופירש להם כל המעשיות שסיפרו כל אלו הזקנים וכו' ואמר להם חזרו אל הספינות שלכם שהם הגופים שלכם שנשברו שיחזרו ויבנו, עתה חזרו אליהם הנשר הגדול הזה, לכאורה הוא בחי' השר הממונה להקיץ שוכני עפר לתחיית המתים וע"כ אמר על עצמו שהוא זקן ועדיין אני יניק וכמובן בזוה"ק וישב דף קפ"א קפ"ב שעליו נאמר נער הייתי גם זקנתי ע"ש אך בזה יש כמה בחי' גבוה מעל גבוה וגבוהים עליהם אך באמת אנחנו בענינים כאלו רק כעור המגשש באפילה ואין לנו שום התנוצצת ידיעה והשגה כלל בכל זה וכל דברינו בזה הם רק לעורר קצת לב המעיין בזה ועיין נפלאות בזה בספר לקוטי הלכות ה' תפלין הלכה ה' ובהלכות מילה ועבדים וגרים:

(בלקוטי עצות מהד"ב (צדיק פח) כל מה שהצדיק מתחדש בעבודתו ביותר בכל פעם ועושה עצמו כאינו יודע וכאלו הוא עדיין יניק לגמרי ולא התחיל עדיין לחיות כלל ומתחיל בכ"פ מחדש כמבואר במ"א עי"ז דייקא הוא זוכה לעלות בכ"פ להשגות

ומדריגות גבוהות ביותר עין לא ראתה וכו', עד שעי"ז אע"פ שהוא יניק ביותר כנ"ל אעפ"כ הוא זקן ביותר למעלה מהכל וזוכה לחיים ארוכים כאלה עד שכל זמן העולם כולו אינו עולה אצלו כהרף עין ומחמת זה אין לו שום הסתכלות בעולם מאחר שכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין):

וכן ביום השני מענין החרש שהתפאר עצמו עם החיים טובים שלו וכו', הוא ג"כ סיפור נורא ונפלא מאד ובו מובן ג"כ איך שגם בין גדולי הצדיקים מופלגים במעלה מאד יש ג"כ מעלות ומדריגות גבוה מעל גבוה כי הלא גם המדינה של עשירות שהיו להם אוצרות גדולים והיו חיים בהם חיים טובים, וכ"א התפאר עם חיים טובים שלו, מובן ג"כ ממילא שהיו צדיקים נוראים והיו להם אוצרות גדולים ברוחניות גדול ובמדריגה גדולה ונפלאה מאד עד שהיו חיים בהם באמת בחי' חיים טובים, וכמובן ג"כ לקמן מענין המדינה שהיה להם גן שהיו חיים על ידו חיים טובים ונאבד אצלם הגנני וכו' (והנה ענין הגן והגנני מרמז למה שמרמז כמובן קצת בזוהר תרומה דף קס"ו ע"ב ובשאר מקומות) ונתיישבו היות שיש מדינה של עשירות ונראה להם שהגנני שלהם שנאבד הוא משורש אחד עם אותם בני המדינה של עשירות שיש להם ג"כ חיים טובים מובן מזה ג"כ שבני אותה המדינה היו צדיקים גדולים ונוראים והיו חיים חיים טובים באמת, ואעפ"כ היה החיים טובים של זה החרש במדריגה גבוה ולמעלה מן בחי' מדריגת החיים טובים שלהם בלי שיעור וערך כלל והראיה כי כשהגיעו סמוך להמדינה שנתקלקל החיים טובים אצלם נתקלקל גם אצלם הטעם ושאר הדברים וכשנתן להם החרש מלחם ומים שלו, הרגישו בהלחם ומים שלו כל הטעמים וכו' ונתתקן מה שנתקלקל אצלם ואח"כ תיקן החרש גם כל המדינה של הגן הנ"ל עד שנחזר ונתגלה להם גם הגנני שחיו על ידו חיים טובים:

והנה הפנימיות הק' והרזין עילאין שיש בסיפור זה הוא ג"כ נורא ונפלא מאד, וע"פ פשוטן של דברים יכולים ללמוד מהם ג"כ מוסר השכל, איך שצריכין ליזהר מאד מהטיית דין ומשפט ונשיאות פנים וקבלת שוחד, כי עי"ז נחשכו העינים ונתקלקל בחי' המראה וכן צריכין ליזהר מכל מיני ניבול פה ואפילו בדקות גדול ואפילו רק מלשמוע דיבורים כאלו וליהנות מהם איזה הנאה כל שהוא, כי ע"י ניבול פה נתקלקל בחי' הטעם עד שכל הטעמים הם טעם נבילה, ומכש"כ שצריכין ליזהר מכל מיני בחי' ניאוף ממש ואפילו בדקות גדול כי עי"ז נתקלקל בחי' הריח שכל הריחות יהיה להם ריח חלבנה שכל זה בחי' פגם וקלקול בחי' החיים טובים לגמרי וגם זה מובן ממילא כי אין הכוונה רק על קלקול המראה והטעם והריח בגשמיות, רק מסתמא עיקר הכוונה על קלקול כל הג' בחינות אלו גם ברוחניות שהם עיקר בחי' החיים טובים באמת וכשזוכין לשוב

בתשובה שלימה על כל ג' בחי' עבירות הנ"ל ולהתרחק מאד מכל האנשים שנכשלין בזה עי"ז לא די שנתתקן הטעם והמראה והריח אף גם שהגנני שנאבד שעל ידו חיו חיים טובים ונאבד מסתמא ג"כ ע"י איזה בחי' פגמים דקים שנתהוו בבני המדינה שלו ועכשיו דייקא אחר שבא עליהם המלך האכזר וקילקל אצלם החיים טובים לגמרי ע"י הג' כתות עבדים שהכניסו בתוכם העבירות הנ"ל ועכשיו כשזוכין לשוב ולתקן כל זה עי"ז זוכין שנחזר להם גם הגנני שלהם, וזוכין לחיות על ידו חיים טובים בשלימות והכל נתתקן ע"י החרש הנ"ל שזכה לחיות חיים טובים שאין בהם שום חסרון כלל כי כל הקולות שבעולם כולם הם רק מן חסרונות וכו', ואצל החרש הזה כל העולם כולו אינו עולה אצלו לכלום שיכנסו באזניו החסרון שלו (וע"כ נראה כחרש כמבואר בפנים) כי הוא חי חיים טובים שאין בהם שום חסרון וחיים טובים שלו שהיה אוכל לחם ושותה מים וכו' מכל הסיפור הזה מובן ג"כ מוסר השכל ונפלא לכל החפץ באמת ועיין מזה בליקוטי הלכות ה' אישות: (לקוטי עצות מהד"ב (צדיק פ"ט) כל הקולות שבעולם כולם הם רק מן חסרונות כי כאו"א צועק על חסרונו ואפילו כל השמחות שבעולם הוא רק מחמת החסרון שהיה חסר לו ונתמלא לו אבל יש צדיק אמיתי שזוכה לחיות חיים טובים שאין בהם שום חסרון, והוא נראה כחרש מחמת שכל העולם אינו עולה אצלו לכלום שישמע החסרון שלהם וחיים טובים שלו הם לחם ומים אבל בהלחם ומים שלו יכולין להרגיש כל הטעמים וכל הריחות וכל מיני עונג שבעולם עד שיחיו על ידם חיים טובים באמת בלי שום חסרון כנ"ל:

(שם צ) יש בחי' גן כזה שגדלים בו פירות וגידולים נפלאים שיש בהם כל הטעמים וכל הריחות וכל המראות שבעולם והיה כל העולם יכולים לחיות חיים טובים אמיתיים ע"י זה הגן ועל הגן הזה יש גנני שקורין אגראדניק היינו צדיק קדוש ועליון כזה שהוא ממונה עליו ומשתדל תמיד בכל תקוני הגן ולפעמים בעון הדור נאבד הגנני היינו שנעלם ונתכסה אורו של זה הצדיק ואין העולם זוכין לידע ממנו שהוא זה הגנני שעל ידו היו יכולים כולם לחיות חיים טובים אמיתיים ע"י הגן והגנני הזה אע"פ שהולך ואומר שהוא הגנני אבל העולם מחזיקים אותו למשוגע ח"ו וזורקין אחריו אבנים ומגרשים אותו וממילא אינו יכול להשתדל בתיקוני הגן ועי"ז כל מה שיש באותו הגן בוודאי מוכרח להיות כלה ונפסק מאחר שאין שם הממונה היינו הגנני אך אעפ"כ היו יכולים לחיות מן הספיחים שבגן אך הבע"ד מתגרה מאד גם בזה ומכניס בעולם מדות רעות כאלו שמקלקלים החיים טובים שהיו, זוכים לחיות ע"י הגן כי ע"י המדות האלו נתקלקל כל מין טעם עד שהוא בחי' טעם נבלה וכל מיני ריח עד שהוא בבחי' ריח חלבנה, וגם

נחשכין העינים ע"י בחי' עננים דמכסיין עינא עד שעי"ז נפגם כל מיני מראה וגוונין שבעולם והנה אע"פ שבוודאי יש בעולם צדיקים כאלו שיש להם עשירות גדול ואוצרות גדולים ברוחניות שהם מתפארים ג"כ שהם חיים חיים טובים ובאמת הם חיים חיים טובים ע"י האוצרות הק' שלהם אעפ"כ יכולים הקלקולים הנ"ל מפגמי העולם לקלקל גם אצלם הטעם והריח ושאר דברים הנ"ל ומכש"כ שאין להם כח לתקן העולם ולהחזיר להם החיים טובים שהיו יכולים לחיות ע"י הגן הק' הנ"ל וע"כ לפעמים כשנתקלקל גם אצלם החיים טובים שלהם אז כל תיקונם ע"י הצדיק הגדול במעלה הנ"ל שהוא בחי' חרש שהוא חי חיים טובים שאין בהם שום חסרון והוא נותן להם לטעום מהלחם ומים שלו ומרגישין בהם כל הטעמים כנ"ל וגם עי"ז נתתקן מה שנתקלקל אצלם, והצדיק הזה יכול לתקן גם החיים טובים של כל העולם והוא מודיע שעיקר קלקול החיים טובים שלהם בא להם מהמדות רעות שהכניס הבע"ד בהם דהיינו כי ע"י ניבול פה נתקלקל אצלם הטעם שכל הטעמים הם טעם נבלה וע"י ניאוף ממש ח"ו נתקלקל אצלם הריח וע"י שאין בהם אמת ומטין דין ונושאין פנים ולוקחין שוחד עי"ז נתקלקל אצלם המראה ומזהיר אותם מאד לטהר עצמם מאלו העבירות ואז לא די שנתתקן אצלם הטעם והמראה והריח אף גם שזוכין עי"ז למצוא הגנני שנאבד וכל זה זוכין ע"י הצדיק החרש הנ"ל:

(שם צ"א) כשמתחילין בני העולם לפקח על עסקיהם הינו לחשוב מחשבות לתקן החיים טובים שנתקלקלו אצלם אז באים תחלה אל הצדיקים הנ"ל שחיים חיים טובים ע"י העשירות ואוצרות דקדושה שיש להם רק אם העולם זכאים וכבר הגיע זמן תיקונים אז הצדיקים הנ"ל הם מודים על האמת ומודיעים להעולם שכל התיקון של הצדיקים הנ"ל בעצמם וכן התיקון של כל באי עולם תלוי רק בהצדיק החרש הנ"ל): ביום ג' של החתונה סיפור נפלא ונורא מאד מענין הכבד פה שהתפאר איך שהוא מליץ ודברן נפלא מאד ויכול לדבר חידות ושירים נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמוע אותו (ודוק והבן מלשון שום נברא שכולל כל הנבראים שבעולם שהם דומם צומח חי מדבר וכן כל הרוחניים עד למעלה למעלה כי כולם הם נבראים בבחי' כי הוא צוה ונבראו וכו') ובאלו החידות והשירים יש בהם כל החכמות רק שמחמת שהדיבורים של העולם שאינם שבחים להשי"ת אין בהם שלימות וע"כ הוא נראה ככבד פה (ומזה מובן גם לפי פשוטו מוסר השכל לענין שמירת הדיבור) ואח"כ מספר איך שיש לו הסכמה על ההתפארות שלו מהאיש גדול איש חסד האמת וכו' וכל הענין שם נורא ונפלא מאד ומדבר מענין דוד המע"ה ומרומז קצת בתהילים קאפיטיל ס"א כמבואר בסוף הסיפור מה שנשמע מפיו הק' בעצמו ז"ל לבד מה שהבינו ברמיזה קצת בשעה

שנשמע הסיפור הקדוש הזה מפיו הקדוש כי סיפר אותו בתשוקה נפלאה ונוראה ויראה עצומה, ובדביקות נפלא עצום ונורא מזה הבינו ג"כ כי יש בסיפור זה נוראות עצומות עד להפליא, אשרי האזנים שזכו לשמוע סיפורים נוראים כאלה מפיו הקדוש וזכו לחזות ולהתענג בנועם זיו פניו הקדושים אז בבחי' והיו עיניך רואות את מורך אשרי חלקם: ועיין מזה בלקוטי הלכות ה' צדקה: (לקוטי עצות מהד"ב (צדקה ח' צדיק צב) עיקר התהוות הזמן שעי"ז עיקר קיום המעין והלב המובא בפנים שעי"ז עיקר קיום כל העולם כולו הוא ע"י החסדים של אמת (ומזה מובן שצריך האדם ליזהר מאד בכל יום לעשו"ת איזה חסד של אמת בכדי שיהיה לו ג"כ איזה חלק ושייכות בכל הנ"ל) וכל יום ויום כשהוא הולך ממקום שהוא בא משם אזי הוא הולך בחידות ושירים נפלאים מאד שיש בהם כל החכמות, ויש שינויים בין הימים כי אין יום דומה לחבירו כמב"פ ויש צדיק גדול ונפלא מאד שהוא עוסק בזה היינו שהוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא אותם לאיש חסד האמת, שהוא באמת אדם גדול מאד, ועי"ז עיקר התהוות הזמן, וזה הצדיק העוסק בזה לקבץ החסדים של אמת, הוא בוודאי חכם גדול ונפלא מאד וגם הוא מליץ ודברן נפלא מאד, ויכול לדבר חידות ושירים נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמוע אותו ובאלו החידות והשירים יש בהם כל החכמות וכ"ז מובן ממילא מאחר שעיקר קיום העולם והמעין והלב וכל הנבראים כולם הוא רק על ידו ע"י שהוא מקבץ החסדים של אמת וכן עיקר כל החידות והשירים של כל יום ויום שיש בהשירים האלו כל החכמות הכל על ידו, נמצא שהוא יודע חידות ושירים נפלאים מאד כנ"ל, אך מחמת שהדיבורים של העולם שאינם שבחים להשי"ת אין להם שלימות, ע"כ זה הצדיק הנ"ל דייקא נראה בעיני העולם ככבד פה, כי הוא ככבד פה מאלו הדיבורים של העולם שאין בהם שלימות אבל באמת אינו כבד פה כלל רק אדרבא הוא מליץ ודברן נפלא מאד כנ"ל:

(שם רצון ה) עיקר חיות וקיום העולם הוא רק ע"י גיעגועים וכיסופין דקדושה כמובן בפנים שהלב של העולם שבו תלוי עיקר חיות וקיום כל העולם עם כל הנבראים כולם ועיקר חיות של זה הלב בעצמו הוא ע"י שעומד תמיד כנגד המעין שבקצה העולם וכוסף ומשתוקק תמיד בהשתוקקת גדול לבא אל אותו המעין, אע"פ שהוא בלתי אפשר לו לילך להתקרב אל המעין מטעם המב"פ, אעפ"כ עיקר חיותו הוא רק ע"י שעומד וצופה ומביט ומסתכל על המעין מרחוק מאד מקצה הארץ ומתגעגע וכוסף ומשתוקק בהשתוקקת גדול בכלות הנפש וצועק תמיד לבא אל אותו המעין וגם זה המעין משתוקק

אליו ועי"ז הוא עיקר החיות של הלב שבזה תלוי עיקר החיות והקיום של כל העולם כולו כמובן בפנים:

(שם תפלה כה) כשמגיע היום להיות נגמר ונפסק (שאז הוא זמן תפלת מנחה וערבית) אז צריך האדם להתעורר בהתעוררת גדול ולהזכיר א"ע איך שהלב של העולם והמעין (שעל ידם עיקר קיום העולם) מתחילים ליטול רשו"ת זמ"ז (שקורין גיזעגינען זיך) ואומרים חידות ושירים נפלאים זה לזה באהבה רבה והשתוקקת גדול מאד, בכן צריך גם הוא להשתתף עצמו עמהם, ולהתעורר אז בהשתוקקת וכיסופין גדולים להשי"ת ולהתפלל בדביקות גדול כי הבריאה של כלל זה היום כבר נגמר ונפסק ומי יודע מה יולד יום וכמובן בפנים, וכן אח"כ צריך להכין עצמו לקבל קדושת הבריאה החדשה של יום הבא, ולהזכיר א"ע היטב, שכל יום ויום כשהוא הולך ממקום שבא משם אז הוא הולך בחידות ושירים נפלאים מאד שיש בהם כל החכמות ויש שינויים בין הימים כי כל יום משונה מחבירו בפרט הימים המקודשים שהם שבת ור"ח ויו"ט, בכן צריך האדם לשתף עצמו ג"כ לזה ולהתפלל בכל יום ולומר לפניו ית' שירים ותשבחות וכו' בחשק חדש והתלהבות דקדושה מאד ובמוחין חדשים לגמרי ולקשר עצמו ולהמשיך על עצמו זכות וכח העוסק בזה לקבץ החסדים של אמת ולהביאם לאיש חסד האמת שעי"ז עיקר התהוות הזמן והחידות והשירים והחכמות הנ"ל וכן עיקר קיום וחיות המעין והלב וכל העולם כולו כמב"פ): (וממילא מובן מזה בפרט כשמגיע השנה להיות נגמרת ונפסקת, היינו בחודש האחרון של השנה הוא חודש אלול שאז הם ימי רצון וכיסופים דקדושה בוודאי צריך להזכיר א"ע בכל הנ"ל ולהתעורר אז ביותר בכיסופין גדולים להשי"ת ולהכין עצמו לקבל קדושת הבריאה החדשה של שנה הבאה ולהזכיר א"ע ביום ר"ה הקדוש שהולך יום קדוש כזה ממקום שבא משם בחידות ושירים נפלאים מאד בכן צריך האדם אז לשתף עצמו ג"כ לזה ולהתפלל אז בחשק חדש והתלהבות דקדושה ולהמשיך על עצמו זכות וכח האיש חסד האמת הגדול במעלה מאד בפרט זכות וכח העוסק לקבץ החסדים של אמת שעי"ז עיקר קיום העולם והבריאה כולה שנברא אז כמ"ש זה היום התחלת מעשיך וכנ"ל):

ביום ד' של החתונה סיפור נפלא ונורא מאותו שצווארו עקום ומה שאמר שאדרבה יש לו צואר שוה ויפה מאד רק שיש הבלי עולם והוא מעקם צוארו כי אינו רוצה להוציא שום הבל ורוח (שקורין דוך) בהבלי העולם (ראה והבן מזה מוסר השכל לנפשך והתבונן גודל עוצם נוראות צדקתו של זה) אבל באמת יש לו צואר נפלא מאד וקול נפלא מאד ויש לו הסכמה ע"ז וכל הענין שם נורא ונפלא מאד כמובן לכל המעיין באמת ועיין

מזה בלקוטי הלכות ה' נדרים: שם לענין מה שהתפאר הצואר העקום שיכול לעשו"ת בצוארו כל מיני קולות שבעולם ושיכול להשליך קולות למרחוק ויש לו הסכמה ע"ז מהמדינה שהיו בקיאים מאד בחכמת המוזיקא והראה להם שהוא בקי יותר מהם בזה ושיכול להשליך קולות וסיפר להם ענין שלם בזה, ובאמת אינו מובן שם כי מה שהתפאר נגדם שיכול להשקיט קול היללה והבכיה שיש לשתי המדינות שרחוקים זה מזה אלף פרסאות, והיינו ע"י שיכול להשליך קולות ולקרב הציפורים הרחוקים שנתעו זה מזה וע"י שישליך קולות אליהם ובאמת אינו מבואר שם שעשה כן והשקיט קול היללה רק שמספר ענין אחר שהראה להם שיכול להשליך קולו ע"ש אך הענין נ"ל ע"ד שארז"ל בענין קץ הגאולה (שזה בחי' התקרבות הצפרים זה לזה שהוא בחי' יחוד קוב"ה ושכינתיה ולהשקיט יללתם) שיש ב' בחינות בחי' בעתה ובחי' אחישנה והנה בחי' אחישנה שזה תלוי בתשובה של כלל העולם מובן ממילא שא"א לתקן זאת עד שישובו כולם בתשובה, ומזה מובן ממילא שכאן מדבר מענין התקרבות הציפורים אשר יהיה בעתה וע"כ לא היה יכול לגמור הדבר תיכף מאחר שאין בעתה עדיין ומוכרח להתעכב עוד עד שיהי' העת והזמן לזה, רק שגם אז לא יוגמר התיקון כ"א ע"י השלכת הקולות הנ"ל וע"כ לא היה יכול לגמור הדבר כעת והראה להם הדבר הזה שיכול להשליך קולות בדברים חיצונים קצת כגון הבית שנפתח והדלת נסגר וכן מה שירה בקנה שריפה וכו' וכ"ז מחמת שאז עדיין הי' הענין של השלכת קולות מלובש בדברים חיצונים רק אעפ"כ הבינו שדבריו אמיתיים ויכול להשליך קולות ולגמור התיקון בשלימות רק שלא הגיע העת עדיין ע"כ לא הודיע להם רק חסרון שלמותם שלא הגיעו עדיין לשלימות הענין בזה, וצריכין כולם רק לקבל השלימות ממנו ואז כשיזכו כולם לזה אולי יגיע העת לגמור התיקון ע"י הנ"ל בשלימות גם בבחי' בעתה:

(לקוטי עצות מהד"ב (צדיק ל"ג) יש שני צפרים אחד זכר ואחד נקבה והם רק זוג אחד בעולם והשני ציפרים הנ"ל נתעו ונתרחקו זה מזה עד שאין יכולים למצוא אחד את חבירו וכשמיגע הלילה אז מייללין בקול יללה גדולה מאד, כי כ"א מיילל על זוגו והשני ציפורים אלו מרמזים למה שמרמזים (כמובן קצת ליודעים וכ"ש כצפור נודדת מן קנה וכו' וכתיב שאוג ישאג על נוהו, ובה כתיב מאנה להנחם על בניה כי איננו דייקא כמו שדרשו רז"ל) ויש צדיק אחד שיש לו צואר יפה ונפלא מאד, וקול נפלא מאד וכל מיני קולות שבעולם שהם קול בלא דיבור כולם הוא יכול להוציאם בקולו היינו כי הוא יכול לכוון לעשו"ת בקולו כמו כל מיני הקולות שיש בעולם של כל מיני חיות ועופות ושל כל מיני כלי שיר וכיוצא בזה, וגם הוא יכול להשליך קולות היינו שבמקום שהוא מוציא

הקול לא יהיה נשמע הקול כלל רק ברחוק יהיה נשמע שם הקול ועי"ז הוא יכול להמשיך השתי ציפורים הנ"ל ולייחדם זע"ז כמב"פ, אך מחמת שיש הבלי עולם וזה הצדיק הנ"ל אינו רוצה להוציא שום הבל ורוח ונשימה (שקורין דוך) בהבלי העולם, וע"כ הוא דייקא נראה בעיני העולם כמו שצוארו עקום, כי הוא באמת מעקם צוארו לגמרי מהבלי העולם ואינו רוצה להוציא שום הבל ורוח בהבלי העולם אבל באמת אין צוארו עקום כלל רק אדרבא כנ"ל):

ביום ה' מהחתונה, סיפור נפלא ונורא מאותו שהיה בעל חטוטרות ומה שאמר להם שאדרבא יש לו כתפים (פלייציס) כאלו שהם בחי' מועט מחזיק את המרובה, ומאחד מהם היו מחייכים ושוחקים ממנו וכו' כי אחד התפאר שהמוח שלו הוא בחי' מועט מחזיק את המרובה, כי הוא נושא במוח שלו אלפים ורבבות אנשים עם כל ההצטרכות שלהם, וכל ההויות והתנועות שלהם וכו', וע"כ הוא מועט מחזיק את המרובה, ושחקו ממנו, ואמרו לו כי האנשים אינם כלום והוא אינו כלום, וענה אחד ואמר משל פחות וגרוע ונבזה מאד נגד בחי' מועט מחזיק את המרובה של זה וכו' וממילא מובן שגם זה האיש היה אדם גדול מאחר שהיה לו שייכות עם אלפים ורבבות אנשים בשגם שעלה על דעתו להתפאר ג"כ בבחי' זאת אעפ"כ השיבו לו כנ"ל (ומזה מובן לכל מעיין מוסר גדול לנפשו איך שימיו כלים בחבל וריק, וכל מחשבותיו ורעיונותיו שמעמיק בהם הרבה אודות הנהגות וההצטרכות של עצמו ושל כל בני ביתו הנלוים אליו והתלוים בו, ונדמה לו כאלו נושא כולם על לבו ועל מוחו ובאמת אם אין כוונתו בכל זה בתכלית שלימות הכוונה רק לשם שמים בלבד ולעשו"ת רצונו ית' בזה אז הכל הבל כמובן מסיפור זה להמעיין בפנים) והשאר שהתפארו בבחי' זו נתקבלו דבריהם ושם מובן ג"כ איך שגם במדריגת הצדיקים הגדולים יש גבוה מעל גבוה וגבוהים עליהם כמובן מסיפור זה בפנים וענין הסיפור של הכת שהיו חוקרים אודות האילן הנפלא והנורא המבואר בפנים ואיך שאפילו אחר שזכו כולם לכל המדות של האילן שהם אמת ואמונה וענוה ויראה אעפ"כ לא היו יכולים לבוא אל האילן, מחמת שהוא בחי' למעלה מן המקום עד שהבעל חטוטרות הנ"ל הביאם לשם, וכל הסיפור כולו נפלא ונורא מאד (ועיין בלקוטי הלכות ה' ציצית ה"ג ובהלכות ס"ת ה"ג):

שם לענין שהיו שוחקין מזה שהתפאר שהמוח שלו הוא מועט מחזיק את המרובה ועיין שם בפנים המשל שאמרו עליו מובן שם שבזה הודיע לו עוצם הטעות שלו מהיפך אל היפוך ממש שהרי נדמה לו שהוא נושא כולם על מוח שלו היינו כי קיומם ותועלתם וכל הטוב שיש בהם הכל רק ממוחו ולבסוף הוא בהיפוך ממש שכל הזבל והפסולת

שיש בכל אחד מהם הכל ע"י שהוא נושא אותם על מוחו ומנהיג אותו כפי דעתו ועי"ז הוא מוסיף בהם פסולת הרבה ומבאיש ריח נשמתם שלו כל אלו הנאחזים בו ונקראים על שמו (ועיין בלקוטי תנינא במאמר תקעו תוכחה סי' ח) והם ממש כמשל הזבל שהיה מפוזר הרבה מאד על ההר, והאיש שהיה יושב על ההר התפאר עצמו שהיה הכל ממנו: (לקוטי עצות מהד"ב (צדיק צ"ד) יש מי שהתפאר שהמוח שלו הוא בחי' מועט מחזיק את המרובה כי הוא נושא בהמוח שלו אלפים ורבבות אנשים עם כל הצטרכותיהם וכל הנהגותיהם וכל ההויות והתנועות שלהם הכל כאשר לכל נושא במוחו, וע"כ הוא מתפאר בעצמו כי מוחו הוא מועט מחזיק את המרובה ובאמת הוא אינו כלום והאנשים שלו אינם כלום וכולם המה מהבל יחד ויש דברים הרבה מרבים הבל אך יש צדיקם גדולים שבאמת יש לכאו"א בחי' מועט מחזיק את המרובה כ"א לפי בחינתו יש שהדיבור שלו הוא בחי' מועט מחזיק את המרובה ויש ששתיקתו הוא בחי' מועט מחזיק את המרובה ויש מי שהוא מוליך את גלגל הירח, אע"פ שגלגל הירח גדול מאד והוא קיום כל העולם כי העולם צריך את הירח נמצא שהוא בחי' מועט מחזיק את המרובה באמת אבל יש עוד בחי' מועט מחזיק את המרובה שהוא למעלה מכולם בכלל וזה הצדיק שזוכה לבחי' מועט מחזיק את המרובה בתכלית המעלה העליונה מה שאין למעלה הימנו הוא דייקא נראה כבעל חטוטרות (שקורין הוקיר) ובאמת אינו בעל חטוטרות כלל, רק אדרבא הוא נושא עליו את הכל עיין פנים:

(שם צ"ט) יש אילן אשר בצלו ישכנו כל החיות ועל ענפיו ישכנו כל העופות וכל ציפרי שמיא והעונג המופלא שיש שם אצל אותו אילן אין לשער ולפעמים יש כת מבני אדם שמשיגין שיש אילן כזה בעולם ורוצים לילך ולבוא אליו אך אין מכריע ביניהם לאיזה צד צריכין לילך לבוא אל אותו האילן, ונופל מחלוקת ביניהם ע"ז כי זה אומר לצד זה צריכין לילך וזה אומר לצד זה ואין מכריע ביניהם, עד שבא חכם אחד ומודיע להם כי א"א לזכות לבא אל אותו האילן כ"א מי שיש לו המדות של האילן כי זה האילן יש לו ג' שרשים, שהם אמונה ויראה וענוה, ואמת הוא גוף האילן ואז כשזוכים כולם לבא לאלו המדות הנ"ל אז כולם מסכימים לדעה אחת שבזה הדרך צריכין לילך ולבא לאותו האילן אבל זה האילן אין לו מקום כלל כי הוא למעלה מהמקום לגמרי, וע"כ אפילו אלו הצדיקים הזוכים לכל המדות של האילן הנ"ל אעפ"כ א"א גם להם לעלות ולבא אליו כ"א ע"י זה הצדיק הבעל חטוטרות הנ"ל שזכה לתכלית המדריגה העליונה בענין מועט מחזיק את המרובה, והוא במדריגת סוף בחינת המקום כי תיכף למעלה ממנו

הוא למעלה מן המקום לגמרי, וע"כ הוא יכול לישא ולהעלות אותם מתוך בחי' המקום ולהעלותם להאילן הנ"ל שהוא למעלה מן המקום הנ"ל):

ביום ו' של החתונה סיפור נורא ונפלא מאותו שהיה בלא ידים ומה שאמר שבאמת יש לו כח בידיו רק שאינו משתמש עם הכח שבידיו בזה העולם כי הוא צריך את הכח לענין אחר, ויש לו הסכמה על זה מהמבצר של מים (הנשמע לשון כזה בעולם בפרט כפי מה שמבואר לקמן שיש י' חומות זו לפנים מזו וכולם של מים, וכן יש שם אילנות ופירות והכל של מים, ויופי המבצר וגודל החידוש של זה המבצר אין צריכין לספר וכו'), וכל הענין שם איך שהבת מלכה ברחה לתוך המבצר הנ"ל ועברה דרך השערים של החומות של מים, עד שבאתה לפנים (אחר שהיו מורים בה והגיעו אליה כל העשרה מיני חיצים) ונפלה שם חלשו"ת והוא ריפא אותה וכו': (וגם מזה הסיפור מובן איך שגם במעלות הצדיקים הגדולים יש גבוה מעל גבוה כי כל אלו שמבואר בפנים שהתפארו עם הכח שיש להם בידיהם כל אחד מהם היה חידוש נפלא ונורא במעלה מופלגת מאד כמובן בפנים ואעפ"כ השיב זה שהיה בלא ידים לכל אחד מהם א"כ אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה) וכל ענין הסיפור בפרטיות כמבואר בפנים הכל נפלא ונורא מאד לא יכילנו כל רעיון ואשרי מי שישיג איזה התנוצצת אמיתי בהסיפורים הקדושים והנוראים והעצומים המבוארים בכל הספר הזה של סיפורי מעשיות אלו בפרט בסיפור המעשה הקדושה הזאת אשר הוא בעצמו הפליג בגודל שבחה וקדושתה כמבואר קצת בפנים: ועיין מענין הסיפור של יום הששי בליקוטי הלכות ה' ראש השנה ובסוף ה' פסח ובהלכות תולעים ובהלכות אישות:

לענין התפארות הבעטליר של יום הששי היה גם כן באופן המבואר לעיל ביום הרביעי, שלא גמר עדיין התיקון בשלימות רק שהוא עוסק לע"ע ברפואת הבת מלכה וכשהם יזכו להרגיש חסרונם איך שרחוקים מהכח הגדול שיש לו בידיו אז יוכל להיות שתגמר רפואת הבת מלך בשלימות במהירות יותר כן יהי רצון במהרה בימינו אמן:

(לקוטי עצות מהדורא בתרא (צדיק צ"ו) עיקר רפואת הבת מלכה בשלימות הוא רק ע"י הצדיק הגדול מאד שיש לו כח בזה בידיו שאצל מי שמקבל הוא נותן לו עד שיש בידו עי"ז כל העשרה מיני צדקה וגם יש לו כח כזה בידיו שיכול להחזיר ולהוציא כל העשרה מיני חצים גם לאחר שהשיגו לאותו שנזרקו אליו וגם הוא יודע כל העשרה מיני דפקין ע"י שיש לו כח כזה בידיו שיכול ליתן למי שנסמך על ידו כל העשרה קבין חכמה וגם יש לו כח כזה בידיו שיכול לעכב ולאחוז בידו כל העשרה מיני רוחות ולעשו"ת בידיו לרוח משקל שעי"ז יודע לנגן כל העשרה מיני נגינה והנגינה היא הרפואה של הבת מלכה

נמצא שיש לו כח כזה בידיו ואעפ"כ הוא נראה כמי שאין לו ידים מחמת שאינו משתמש עם הכח שבידיו בזה העולם כי הוא צריך לשמש עם הכח שבידיו לכל הענין הנ"ל: (שם צ"ז) אתה המעיין עמוד והתבונן מכל הנ"ל גודל העלמת קדושת אור הצדיקים הגדולים במעלה מופלגת מאד איך שאורם נעלם בזה העולם מאד מחמת שזה העולם רחוק מאד מנוראות קדושתם עד שנראים כעוורים וכחרשים וכבעלי מומים ככל הנ"ל ולא עוד אלא שמכונים בשם בעטלירס שזהו המדריגה הפחותה והשפלה בזה העולם וגם כל ענין החתונה הקדושה ששם היה כל ענין ההתגלות של הנוראות והנפלאות האלו היה ג"כ במקום שפל ונמוך מאד שבזה העולם היינו בבור גדול ומכוסה בקנים ועפר וזבל וכמו כן מתנהג גם עכשיו בכל דור ודור עד שיבא העולם לשלימות תיקונו ואז צדיקים יראו וישמחו וכו' ואז יתגלה קדושת אור הצדיק האמת שמאיר בכל העולמות בפרט בזה העולם כמבואר במ"א):

(אמר המעתיק והמסדר עוד שמעתי שרמז רבינו ז"ל במה שקרא אותם בשם בעטלירס אשר לא זכו הצדיקים הנוראים האלה להשגת הנפלאות האלה רק ע"י שהיו בעטלירס שהיו מבקשים ומתחננים תמיד להשי"ת לזכות לעבודתו ית' עד שזכו למדריגות גבוהות רמות כאלה וכמבוא בדבריו ז"ל במ"א אשר כל הצדיקים לא באו למדריגתם רק ע"י תפלה והשי"ת יזכינו לעסוק בתפלה תמיד עד שנזכה להיות כרצונו ית' וכרצון יראיו הק' זי"ע אמן):

תם ונשלם ספר רמזי המעשיות שבח לאל בורא עולם